

Naročnina za Avstroogrsko: 1/4 leta K 2:50, 1/2 leta K 5,—, celo leto K 10,— za Nemčijo: " K 3:50, " K 7,—, " K 14,— za ost. inozemstvo: " fe. 4:20, " fr. 8:20, " fr. 16:80 za Ameriko celo leto 3:25 dolarje.	V Ljubljani, v četrtek, dne 22. januarja 1914. Uredništvo in upravništvo: Frančiškanska ulica šte. 10, I. nadstropje.	Oglašnina za 6 krat deljeno mm vrsto enkrat 7 vin. — Pri večkratnih objavah primeren popust.
Štev. 4. Posamezna številka 22 vinarjev.	Na naročila brez denarja se ne ozira.	Naročnina za dijake in vojake 8 kron. Leto IV.

Uspavana Poljakinja rešena iz zaboja, v katerem so jo hoteli iz Galicije poslati na Nemško v sramotno hišo.

LOVRO KUCHAR:

Pozimi.

Dninar Premišljenik se je ustavil vrhu stopnic, si otrl sneg z zmrzlih škornjev in počasi odrinil vrata v čakalnico. Boječe jih je zaprl za seboj in ves sključen komaj prestavljal utrujeni nogi po mokrotnih tleh, ne da bi se ozrl izpod povešenega klobuka. Na najbližji klopi je zapazil svojega prijatelja iz sosedne vasi, Podviza, ki je čepel sam na širokem sedežu in mu očividno namigoval s svojimi sivimi, malimi očmi. Počasi se je splazil tja in sedel poleg njega.

Premišljenik položi svojo palico za hrbet, se nagne nazaj, dvigne glavo in pogleda preko visoko zavihanega ovratnika okoli sebe.

Čakalnica je velika, svetla dvorana, ob stenah so okrog in okrog postavljene široke, udobne klopi z mehкими naslonili iz črnega usnja. Nad njimi je v istem redu vrsta lesenih klinov in na njih vise klobuki, suknje, palice in druge take reči. Že misli sneti svoj klobuk in ga obesiti na klin, tedaj pa vidi, da je pokritih veliko drugih, med njimi tudi njegov prijatelj. Zaradi tega obsedi mirno na mestu in gleda dalje. Ljudi je veliko, večinoma so moški; eni sede, slone in leže po klopih, drugi zopet stoje in korakajo sem in tja. Govore malo, tiho, zamolklo, vmes kašljajo in sopejo z boleznimi, presunljivimi vzdihmi. Le nekaj je takih, ki kažejo ravnodušno, zdravo razpoloženje in se s pomilovalnimi, celo s premetenimi pogledi ozirajo po drugih. Iz dvorane vodi na različne strani čvetero vrat.

Pri vratih v urad in k zdravniku je vedno velika gnječa, in dolg, suh sluga z napomadenimi lasmi hodi med ljudmi ter jih uravnava skozi vrata. Včasih, kadar za hip zavlada molk, se slišijo iz laboratorija ostri, zveneči glasovi zdravnika, ali ihteci, proseči, vzlikajoči vzdih preiskovanega bolnika. Pa vselej utonejo vzkliki v vrvečem šumu po dvorani.

Od zdravnika se vračajo ljudje z izpremenjenimi obrazi, spremljani od prestrašenih pogledov čakajočih. Oči se jim krešejo v čudnem, kalnem svitu.

Premišljenik gleda in vidi vse to. Pol iz groze, pol iz tajnega strahu se strese in zakašlja.

„Ali greš k zdravniku?“ vpraša tovariša.

„K zdravniku in potem še k blagajni“, mu odvrne Podviz. „Pred osmimi dnevi sem bil pri njem in tedaj mi je ukazal, da moram priti zopet. Potem dvignem iz blagajne nabrani znesek.“

Premišljenik se skloni čisto k prijateljevemu ušesu rekoč: „Kako pa kaj ta zdravnik? Menda je nov? Pri tem še nisem bil.“

„Hm! Tako —! Postrežljiv, ne smem reči...“ šepeta prijatelj.

„To bi se torej reklo —?“ pravi Premišljenik važno in vzravnan nadaljuje glasneje: „Jaz moram najprej še v urad, — pa je še toliko ljudi.“

„E —! Zima pritiska na ljudi!“

„Da, da! Bolezen je huda reč!“

„Huda! Huda!“ zastoče Podviz in se strese, kakor bi to občutil v sebi.

Mimo njiju koraka čvrst, zdraviličen mož, spremljevalec nekega pohabljenca.

„Ta je zdrav!“ reče Premišljenik, ko se mož oddalji.

„Blagor mu!...“

Oba vzdihneta bolešno, zavistno. Odslej molčita in napol dremljeta na sedežih. Le včasih kateri zakašlja. Ljudje odhajajo, dvorana se prazni vedno bolj in končno pride vrsta tudi na nju. Sluga jima na-

migne, in Premišljenik sune Podviza: „Klič te!“

„Pojdi ti prej! Imaš več opravka.“

„Ali res?“ se zavzame Premišljenik vznemirjeno in začne vstajati. V svoji razburjenosti misli, da je vzel s seboj palico in v tej slutnji giblje in maje z životom na smešne načine. Podviz gleda za njim in komaj duši v sebi prisrčen smeh.

V tem pristopica bolnik do sluge, ki ga porine skozi vrata v urad.

Premišljenik pozdravi s slabotnim glasom. Vsled prevelike raztresenosti niti zdaj ne sname klobuka.

„Kdo pa ste?“ ga vpraša eden izmed uradnikov.

Premišljenik seže v kožuhov žep in izvleče oguljeno delavsko knjižico, v njej je na zadnjem listu kratka zaznamba njegovega poslednjega dela z delodajalčevim podpisom.

„Aha, dninar Premišljenik!“ reče uradnik, položi knjižico predse in mu izpolni izkaznico. Premišljenik si oddahne in odide. Pred vratmi ga čaka sluga in mu pokaže k zdravniku.

„Toda prej odložite butaro!“ mu veli z nasmehom in še preden utegne vprašati, kakšno butaro, že vleče sluga za rokav njegovega kožuha. Slečeta ga torej, sluga ga obesi na prvi prosti klin, on bi še rad pridal klobuk, a ker vsled prevelike slabosti ne more dvigniti roke, se ga usmili sluga in obesi še klobuk ter mu celo odpre vrata. Premišljenik se zgrbi, eno roko položi na prsi, v drugi drži zganjeno izkaznico in tak vstopi k zdravniku. Obraz mu je siv, mučeniški, spodnja ustnica se mu povese brez moči, v prsih mu hrešči in nogi ga komaj držita pokoncu. Sredi sobe zakašlja tako krčevito, da priskoči zdravnik in ga rahlo strese za rami. Popolnoma je brez moči in hoče se zgruditi v zdravnikovo naročje. Zdravnik ga posadi na mehak naslonjač in čaka, da minejo slabosti. Napadajo ga še hudi prsni sunki in včasih mu hoče popolnoma vzeti sapo; takrat začne krčiti pesti, stresati glavo, dokler se slednjič ne odprejo usta na stežaj, nakar je dobro. Polagoma mine tudi to, Premišljenik odpre zasolzene oči in zdravnik ga prične izpraševati.

„Jako slabe prsi imate,“ mu reče prijazno. „Ali že dolgo bolehate?“

„Ne! Par dni šele. Prej sem bil zdrav...“ vzdihuje Premišljenik. „Ne vem — morda nisem že dalje časa popolnoma trden. Prejšnji teden pa sem se prehladil, a kljub temu sem se še silil z delom... Haaa...! Včeraj sem omagal... Šel bom — sem mislil, naj bo kakor hoče... zdravnik mi pomaga. Tu notri je vse drobno, tu...“ Dalje ne more govoriti, ves se trese od slabosti in z obema rokama se grabi za prsi.

Zdravnik sedi nepremično pred njim, posluša ga in gleda vanj. Tedaj prime zdravnik njegovo roko in tiplje v zapestju, mu položi dlan na prsi, otipava sem in tje in nastavlja uho.

„Da!“ izpregovori zdravnik končno, „vi imate zelo bolna pljuča.“ Nato ga začne izpraševati, kakšen tek ima, kaj je s spanjem in s počitkom. Premišljenik mu odgovarja z veliko natančnostjo; skrb in strah zvenita iz sleherne besede in vsak dvoumen gibljaj na zdravnikovem obrazu se mu zdi usodepoln ter ga tira v obupnost.

„Oh! Gospod... povejte, ali je bolezen nevarna...? Bojim se... Ali bom še ozdravel? Strašno se bojim... pomagajte, pomagajte, če še ni prepozno...“ stoka v naslonjaču in plašno vije z rokama.

Zdravniku se zasmili in pogovarja ga s sočutnimi besedami. Mlad je še in usmiljenega, blagega srca.

„Torej še ni zamujeno...!“ zaihti Premišljenik potolaženo. „Hvala vam... ljubeznivi gospod! Ni kaj dobrega na svetu — trpljenje... a silno se bojim smrti. Žena je in otroci... kaj bi počeli reveži brez mene? Vi razumete naše gorje... vedno vam bom hvaležen, molil bom za vas; jaz, žena in otroci...“

Zdravnik hiti pisati recept. Nato mu jame razlagati, da naj gre ž njim v lekarno in kako naj rabi prejeta zdravila: trikrat na dan po tri kaplje, redno tako, mu dopoveduje. V štirih dneh pa naj zopet pride; boji pa naj se nič, ker ni ravno nevarno in on upa najboljšje.

Bolnik se topi od same hvaležnosti, a ko zasliši, da naj pride v štirih dneh, se skremži v bolešne gube in iznova prične ihteti.

„... V štirih dneh, gospod!... A jaz imam tako daleč... slab sem in težko hodim v snegu... Če bi prišla namesto mene žena... kaj?“

„Pa naj pride enkrat! dovoli zdravnik. Toda drugič morate priti sami, da vas preiščem.“

„Drugič pridem... gotovo pridem!“ obeta bolnik s tiho radostjo in prične vstajati.

„Pa na toplem morate biti in tobaka ne kadite, če hočete ozdraviti. Razumete!“

„Da! Na toplem in tobaka za božjo voljo ne. Še pogledal ga ne bom, veste... to pa vržem proč,“ — in pred zdravnikovimi očmi se pojavi prazen tobačni mehur.

„In kolikor mogoče pijte mleko, sveže mleko. To je za pljuča.“

„Sveže mleko! Dobro... Kozje bom pil, to je najboljšje... Imam koze, rdeče koze. Ubogal vas bom, dragi gospod, bodite brez skrbi. Nikoli... do smrti vas ne pozabim... vi ste moj dobrotnik!“ zagotavlja Premišljenik s solznimi očmi in ginjen poljublja zdravnikovo roko.

Temu se stori milo. Nikoli in pri nobenem bolniku še ni zapazil toliko neprisiljene hvaležnosti. V tem trenutku se mu zazdi njegov poklic blag, vzvišen...

Pred vrati sreča Premišljenik svojega prijatelja. Ošine ga z bodrilnim pogledom in odkreva na svoje staro mesto.

Ko se je prijatelj vrnil in opravil tudi pri blagajni, odideta na ulico. Premišljenik stopi mimogrede še v lekarno, kjer kašlja, vzdihuje in stoka, da se zasmili celo lekarnarju. Potem se obrneta proti domu. Molče, zavita v svoje sive kožuhe in opiraje se na palice, korakata po krivih, kratkih ulicah; njuni borni, sključenosti postavi vzbujata pri prebivalcih sočutje, delajo jima prostor in vozniki vozijo mimo z veliko previdnostjo. Kmalu prideta iz mesteca na široki, gladki saninec. Nekaj časa se še vidijo hiše, potem se pogreznejo v sneženo poljano, nazadnje se skrije za gozdom tudi zvonik in odslej se širi okrog njiju enolična zimska narava s samotno cesto, v katero tonejo redki potniki.

In čudno! Njuni neznatni, grbasti postavi začneta rasti in se vzravnavati, njuni negotovi koraki postajajo določnejši, njuna boleha obraza z medlimi očmi se izpreminjata v dvoje resnih lic z lokavimi, od tihega zadovoljstva se smejočimi očmi. Kašelj mine in le včasih kateri zahrka. Iz bolnikov postaneta krepka moška, na katerih ni niti sledu prvotne bolniške razdvojenosti. Spočetka se ob srečavanju redkih potnikov ali voznikov še prihuljita, a pozneje ju niti to ne vznemirja več in ravnodušno korakata dalje. Dolgo časa molčita, ko bi se nečesa sramovala, končno pričneta govoriti, sprva tiho, oprezno, a čedalje glasneje in s smehom.

„To je pravzaprav komedija, ali drugače ni mogoče,“ izpregovori Premišljenik

in zaničljivo pljune v sneg. „Zima je, dela ni... ali naj poginemo od lakote? Če bi bil človek brez družine, bi bilo lažje, tako pa si prisiljen. Za nas zdaj itak nikjer nič ni. Kmetje so zmlatili, drugega dela pa še ni. To se bo držalo takole mesec dni. Po pustu se bo odprlo in potem zopet ne bo mogoče vsem ustreči. Zdaj te nihče ne vidi! — Kako si jo ti izvozil?“

„Tako! Osem dni bom še gotovo bolan,“ odvrne Podviz zadovoljno. „Če bi se slučajno prej kaj nastavilo... lahko preje ozdravim, če ne, pa vlečem še kak teden. Zdravnik namreč verjame... Štirinajst dni sem cepil drva in zdaj mu pravim, da sem si posilil križ, boli me neznosno... mu pravim, delati ne morem, pravim, še oblečem se komaj... In zdravnik! Bog mu daj dobro... me vsakikrat namaže po hrbtu z nekim mazilom. To je sicer neprijetno, a kaj si hočem... S seboj mi daje praške. Vsak dan naj snem nega... mi ukaže, a kaj boš, zlomka, jedel, ko ti ničesar ne manjka! Zadnjo škatljo imam še nedotaknjeno doma, sedaj nesem še drugo... Vraga!“

„Ha! Ha! Ha!“ se zakrohoče Premišljenik. „Nazadnje bi človek skoraj verjel sam sebi, da je, kar ni. Veš, kašljaj sem pred njim, da me je skoraj zadušilo, ker sem pridrževal sapo in se silil. Pravi, da imam pokvarjena pljuča. Seveda jih imam, ker sem si jih nalašč pokvaril. Včeraj ves dan sem kadil in zvečil tobak, a jedel nič, in to vendar nekaj izda. Kako boš drugače kašljaj... lepo te prosim! Rekel mi je, da moram mleko piti... slišiš, mleko! Toda jaz bom rajši pustil mleko ženi in otrokom, sam pa se bom napil bezgove mezge in potem ne bom kašljaj vsaj tako dolgo, da spet ne pojdem k njemu.“

Oba se smejeta in se rogata zdravnikovi lahkovernosti. Potem govori Premišljenik dalje.

„Hotel je, da bi zopet prišel v štirih dneh, pa sem ga vendar preprosil, da pojde namesto mene žena. Zdravila že prinese. Neprijetno je vseeno zdravemu človeku prepogosto laziti okrog takih ljudi... lahko bi storil kako neumnost in se izdal.“

Iz vlekel je palec dolgo stekleničico iz žepa in jo ogledoval od vseh strani. Na ovoju je bilo zapisano: Lekarna pri „Usmiljenem srcu“ in spodaj: Trikrat na dan po tri kaplje.

„Kakšen okus le ima?“ je ugibal Premišljenik, motreč črno tekočino. „Proč bi vrgel vse skupaj, ko bi ne bilo kontrolorja. Pride in hoče videti, če pravilno rabiš. No, vsak dan bom odličil tri kaplje...“

„Ko bi zdravnik videl, kako jih goljufamo? To bi skakali!“

„Vseeno bi jim ne bilo. Zakaj pa so tako neumni! Čemu potem študirajo leta in leta in ne ločijo bolnika od zdravega človeka! To bi znal jaz. A vsi niso tako lehkoverni. Saj veš, kakšen je bil tisti bradati. Srečen si bil, če te je pustil dva dni v postelji... Pa tudi ni imel polne čakalnice, kakor ta.“

„Dobro, da ta ni tak!“

„Kajpada! In kontrolor, ali se ga je treba varovati?“

„Siten je, vedno prede okrog,“ opomni prijatelj Podviz mračno. „Če te najde zunaj postelje: — „Alo, ti si delal, goljufal si, podpore ne dobiš,“ in tako naprej. Torej pazi! Pred tremi dnevi je bil pri meni. Sedel sem za mizo in obrezoval za soseda neke okvirje. K sreči ga zapazim skozi okno. V naglici skočim v posteljo pod odejo, na moje mesto pa sede žena ter mirno nadaljuje delo. Mož vstopi, gleda grdo nekaj časa, potem pa odide. Zdelo se mu ni prav, a ker ni videl nič, je moral molčati. Sicer pa bi bilo zlo: izgubil

bi bolniško podporo, bil bi kaznovan in prišel bi ob kredit pri zdravniku. Le previdno ravnaj!“

„Kontrolorji so zlodeji!“ se jezi Premišljenik. „Kaj pa je njemu, če me najde pri delu. Molčal naj bi, kakor jaz. Vsak gleda na to, da čim več zasluži, nas eden pa bi naj ne. Bolniška podpora, krono na dan, — ne? In če vjamem kaj postrani, bi izgubil še to. O, delal bom, delal! Deset parov lesenih cokelj imam že zdaj zaraščenih po vasi, pa jih bom še več. Kontrolor pa naj le hodi gledat, ukanil me ne bo. Če sem zdravnika, bom še njega. — Tudi kontrolorji niso vsi enaki. Pred leti je bil eden, ki ni rekel nič, četudi si kot „bolnik“ šel na dnino.“

Prišla sta do razpotja. Saninec se je cepil v dve širši, poljski gazi in po vsaki je vodila pot enega. Ločita se, Premišljenik krene na levo, Podviz na desno.

„Srečno! V osmih dneh prideva zopet skupaj!“ kliče Podviz za svojim prijateljem.

„Da, če bo prav!“

„Pa svojo staro mi pozdravi!“

„Ti pa svojo!“

Prijatelja se razideta in kmalu izgineta njuni postavi v sneženi dalji.

Profesor Julij pl. Kleinmayer, slovenski pisatelj.

Ženski vestnik.

Ženska — kapitan na ladji. Na Danskem je napravila gospa Agneta Bauditzova izpit iz navtike z odličnim uspehom. Ta ženska je že bila voditeljica parobrodne družbe v Ifefjordu, ki izvažajo ribe na Dansko in Nemško. Zdaj bo mogla biti sama kapitanka na parniku, ki vozi po morju.

Ženstvo v letalih. Tudi ženske so se lotile športa aeronavtike in nekatere znajo že izvrstno letati. Baronica de Laroche je bila prva, ki se je posvetila letalni umetnosti ter se je kot prva ženska pred tremi leti ponesrečila pri letanju v Reimsu. Polomila si je noge in ležala dolgo brez upanja, da bi še kdaj okrevala. Toda ozdravila je vendar in zdaj že zopet leta po zraku z raznimi letali. Koncem novembra pa je gospa Pallier letala 280 km brez prestanka in je dosegla s tem zmago nad vsemi tovarišicami. Baronica de Laroche je nato zletela 325 km brez prestanka, bila štiri ure v zraku in tako dosegla zmago.

Ženske pri kriminalni policiji. Nekaj časa imajo pri kriminalni policiji v Berlinu za poizkušnjo nastavljeni ženske. Bajše so se poizkusile prav dobro obnesli, zato so nastavili zopet nekaj žensk za policistke in detektivke. Policijsko predsedstvo je uvedlo posebne učne tečaje za te uradnice, ki so za poizvedovanje in zasledovanje zločink in zlo-

čincev bajše prav spretno. Tako se odpira ženskam nov, zelo težak, a človeštvu vse-kakor prav koristen poklic.

Poročni muf iz cvetja. V Londonu so iznašli muf za zimske neveste. Ta muf je nekako pol metra dolg, spredaj iz najkrajših cvetlic, v sredini pa je iz atlasa in blaga, da si more nevesta v njem greti svoje roke. Tako ima nevesta muf in poročni šopek skupaj. Muf iz lepih orhidej in krizantem velja 60 K. To je pač zelo drago, ker ga more uporabljati nevesta le pol dne, t. j. za časa poroke.

Linolej obnoviš takole: Zmešaj v pasto 1 liter bencina, 150 gramov rumenega voska, 8 gramov špirita, 5 gramov amonjaka in 5 gramov lugaste soli. S to zmesjo namaži odrgnjeni linolej in ko se posuši, ga zgadi, da se bo svetil. To pasto porabiš tudi lahko kot mazilo za trda tla, ker se lepo svetli in se hitro posuši. Da bode imelo mazilo pravo barvo, prideni tudi nekoliko anilinove rujave barve.

Moderno pogrnjena miza. Kakor v pohištvu in oblekah, se kažete bogato razkošje in umetniški okus tudi pri moderno pogrnjenih mizah, ki nudijo očem zares prijeten pogled. Fin okus prepoveduje dandanes pri pogrnjeni mizi vse žive in usiljive barve. Snežna belina namiznega perila se mora ujemati s porcelanom in steklom nežnih, enostavnih vzorcev. Namesto vezanih štirioglatih in podolgastih prtičev, ki so bili položeni posredi mize, je sedaj prt sam lepo vezen ter prepleten s finimi dragocenimi vstavki in aplikacijami. Tudi servijete so vezene, oziroma z vstavki okrašene. Zložene niso nič več v umetne figure (golobčke, stolpičke, čevljičke i. t. d.), nego leže priprosto zganjene na krožniku ali poleg krožnika; izpod njih pa gleda košček kruha ali žemljica. — Tudi zametava sedanja moda popolnoma barvaste: zelene, rumene, rudeče čase. Pri velikih pojedinah stoji za vsakim krožnikom časa za šampanjec, na desni in levi kozarci za lahka vina in za njimi kozarec za vodo. Vsaka oseba mora imeti več vilic in nožev; če tega prostor in razmere ne dopuščajo, treba je namizno orodje pred vsako novo jedjo premeniti. Po dva in dva gosta imata skupaj malo stekleno ali srebrno solnico. Velikanski nastavki za sadje in sladko pecivo, ki so bili le v napotje in so ovirali občevanje gostov med seboj, so docela izginili in so se umaknili plitkim in nizkim posodam iz srebra ali finega stekla. — Važen dodatek lepo pogrnjeni mizi so cvetlice, predvsem zelenje, ki naj krasi tudi lestenece. O Božiču in na Silvestrovo so jako primerne smrekove in jelkove vejice. Ob posebno slavnostnih prilikah stoji na sredi mize velik šopek, odkoder se razprostirajo zelene girlande po vsej mizi. — Pri serviranju je paziti, da so krožniki vedno dovolj gorki; juho je treba prinesiti že na krožnikih na mizo. Naliva jo gospodinja pri stranski mizi. Kdor nima izurjenega osobja, stori prav, če vadi strežnike že par dni prej v postrežbi pri jedi. Nervozno vpliva na vse goste, če bega gospodinja zbegano semintja in je vsak hip v zadregi. Zato naj bo za pojedino dovolj zgodaj in skrbno pripravljeno, potem pa — mirno kri. Bele rokavice, ki so jih včasih nosili strežniki, niso več običajne; namesto njih se uporabljajo samo čedni prtiči, ki vise strežnikom preko roke. Gostoljubnost zahteva velike izurjenosti, mirne preudarnosti in — debelo nabasane mošnje. Če nimaš vsega tega, rajše ne prireaj velikih gostij!

Češke Sokolice imajo svoje glasilo, ki izhaja po enkrat na mesec. List je izborno urejevan ter predvsem opozarja češko ženstvo, kolike koristi je za telo in za duh redna, sistematična telovadba. Češke ženske zdravnice pa poučujejo ženstvo z jednatimi članki o raznih zdravstvenih vprašanjih. Ra-

zun tega prinaša list tudi leposlovne stvari in vesti o ženskem gibanju.

Londonsko žensko gledališče. Senzacija londonske gledališke sezi je tvori „žensko gledališče“, ki je dan na dan razprodano. V tem „ženskem gledališču“ nastopajo one angleške igralki, ki so pristašice sufragetk ter se celo na gledaliških deskah zavzemajo za žensko enakopravnost. Predstavljajo se v ženskem gledališču samo igre, v katerih nastopajo emancipirane ženske. Moške vloge smejo igrati edinole oni igralci, ki so se že javno zavzemali ali se vsaj izrazili za žensko volilno pravico. Angleške sufragetke silno obžalujejo, da številne pisateljice še niso spisale igre, ki bi bila primerna za „žensko gledališče“. Pozvale so vse svoje pristašice, naj čimprej spišejo dramo, ki bi bila vredna, da se uprizoni v londonskem „ženskem gledališču“. Med angleškimi sufragetkami je tudi zveza igralk, ki se z vsemi močmi bore za žensko volilno pravico. London ne pozabi tako hitro sijajnega spreveda 40.000 žensk, ki ga je vodila na iskrem belcu igralka Lidija Jaworska. Ves svet psuje Angležinje, ki se bore res z nedopustnimi in obžalovanja vrednimi sredstvi za svoje pravice, toda priznati treba tudi, da je ravno na Angleškem največ ženskega proletarijata, ki hrepeni po svobodnejših in lepših dneh.

Spomenik nemški pisateljici. Nedavno so postavili v mestu Arnstadt v Thuringu spomenik nemški plodoviti pisateljici Evgeniji John-Marlittovi, ki je bila rojena l. 1825 v Arnstadt in je umrla istotam l. 1877. Marlittka je imela še pred kratkim velikanski krog čitateljev ter zlasti čitateljic ne samo na Nemškem, nego celo na Francoskem. Tudi Slovenke jo dobro poznajo in rade čitajo. Marlittkina dela se navajajo danes kot vzgled sladkobnih, sentimentalnih, plitkih romanov, v katerih je hudobija vedno kaznovana ter zmaguje vsakokrat preganjana nedolžnost. Vsekakor jim pa ne moremo odrekati živahnega, zanimivega dejanja. Pošteno treba priznati, da se odlikuje Marlittka vkljub svojim velikim napakam z bujno domišljijo in izvrstno tehniko ter da je baš ona na-

redila pot poznejšim, zares prvovrstnim modernim pisateljicam, kakršne so Klara Viebigova, Ebner-Eschenbachova, Riccarda Huch, M. Kremnitz, H. Kahlenberg, Gabrijela Reuter, Helena Böhlau i. dr.

rale celo moškim. Nihče bi ne bil kdaj mislil, da bodo s tako bogato in odlično nagrado, kakor je Nobelova, in za katero se potezajo le znanstveniki in umetniki svetovnega slovesa, odlikovane tudi ženske.

Sokolska jednota »Pokrok« v Augsburgu, ki združuje vse slovanske, med njimi tudi slovenske telovadce in telovadke.

Najslavnejša žena. Pred kakimi petdesetimi leti se še sanjalo ni nikomur, da se bo ženstvo današnjih časov lotilo s toliko energijo in vztrajnostjo, pa tudi z uspehom malodane vseh poklicev, ki so bili včasih izključna last moškega spola. Vedeli so sicer tudi že takrat, da je napravila v Ameriki neka ženska medicinski doktorat, poznal je svet par profesorice, slovela je znamenita matematikarica Sonja Kovalevska i. dr. Toda vse te ženske so bile posamezne, jako redke izjeme, ki seveda niso mogle ovreči ljudske sodbe o manjvrednosti ženske. Takrat pač ni nihče slutil, da bo koncem XX. stoletja po svetu že vse polno ženskih profesorice, zdravnic, odvetnic, pridigaric, umetnic, voditeljice veletrgovin, bank itd., ki bodo imponi-

Najbolj se more ponasati današnje ženstvo pač z veliko učenjakinjo izrednega talenta go dr. Curie. Gospa dr. Curie, rojena Poljakinja, je postala znamenita zlasti s svojimi raziskovanji radija. Rodila se je l. 1867 v Varšavi; njeno dekleško ime je Sklodowska. Študirala je v Parizu ter bila prvotno profesorica na ženskem vseučilišču v Sévresu. Poročila se je s svetovnoznanim vseučiliščnim profesorjem-fizikom drjem. Petrom Curie ter je bila pri fizikalnih raziskavanjih zvesta sodelavka svojega moža. Po njegovi smrti l. 1906, je bila imenovana kot vseučiliščna profesorica na njegovo mesto na pariški univerzi. L. 1903 sta dobila zakonska Curie skupno s kemikom Berquerelom Nobelovo nagrado. L. 1911 pa je dobila gospa Curie za svoje dragoceno znanstveno delovanje sama Nobelovo nagrado 94.000 K. V jeseni preteklega leta se je vršil na staroslavni univerzi v Birminghamu kongres angleških prirodoslovcev. Predsedništvo British Association, ki je priredila ta shod in ki družni v sebi najslavitejše angleške učenjake, se je obrnilo na gospo dr. Curie, naj bi predavala na kongresu o radiju. Gospa je prišla in je bila sprejeta z veliko častjo, a ni predavala, češ da o svojih znanstvenih raziskavanjih itak obširno poroča v raznih znanstvenih časopisih. Gospa Curie-Sklodowska je dobila na shodu angleških učenjakov diplomu častnega doktorstva birminghamske univerze. Radij je za zdravje človeštva ogromnega pomena, iznašla pa ga je žena — Slovanka.

Gospa dr. Curie v krogu največjih angleških učenjakov v Birminghamu.

Razširjajte Slovenski Ilustr. Tednik!

Naše slike.

Uspavana Poljakinja. (K naslovni sliki). Na kolodvoru v Stražnici so prijeli orožniki dva sumljiva moža, ki sta vozila s seboj velik zaboj. Pes nekega gospoda je lajal okoli zaboja in begal okoli njega. Ko so zaboj odprli, so našli v njem lepo speče dekle iz očitno dobre hiše. Dekle so zbudili in zvedeli, da je iz Galicije in da prav nič ne ve, kako je prišla v zaboj. Dognalo se je, da sta prijeta lopova že dolgo iskana trgovca z ženskami, ki sta pošiljala svoje blago na Nemško v sramotne hiše. Svoje žrtve sta vedno uspavala z neko pijačo. Seveda so lopova zaprli.

Prof. Julij pl. Kleinmayr, slovenski pisatelj, je umrl dne 18. decembra 1913 pri Sv. Ivanu v Trstu, kjer je živel v pokojju, udano prenašajoč bolečine smrtnosne bolezni. Umrl je pri popolni zavesti. Nekoč je bil zelo agilen mož, ki se je

udejstvil toli na literarnem polju (spisal je prvo „Zgodovino slovenskega slovstva“ in nebroj člankov in razprav), kolikor na družabnem ter političnem polju, osobito na Koroškem. Zadnja leta se je odtegnil vsakemu javnemu delovanju ter je samotarsko živel pri Sv. Ivanu. Tekom svojega težkega življenja je doživel obilo razočaranj ter prenesel mnogo težkih izkušenj. Čast njegovemu spominu!

Sokolska jednota „Pokrok“ v Avgsburgu. Češki Sokol ustanavlja in vzdržuje telovadna društva po vseh avstrijskih in nemških mestih. S tem ohranja češke in druge slovanske mladeniče v tujini v narodni zavesti. Tudi v Avgsburgu imajo Sokola, ki tvori s sosodnjimi Sokoli enoto „Pokrok“ (napredek). V avgsburškem Sokolu so tudi Slovenci, med katerimi je predtelovadec naš rojak Florijan Podlipnik, rodом iz tržiške okolice na Gorenjskem. V Avgsburgu imajo Čehi celo svoj So-

kolski dom, v katerem telovadijo Sokoli in Sokolke ter prirejajo veselice, plese, koncerte in predavanja. Čehi morejo biti Slovencem vzor tudi v tujini!

Novi abesinski cesar, 18 letni Lidj Jassu. Dne 20. decembra je umrl stari junak cesar Menelik abesinski, ki je bil že nekaj let bolan. Naslednik mu je 18 letni nečak Lidj Jassu, sin dosedanega regenta Rasa Mikaela, ki je poveljnik vojske, ki šteje 20.000 mož. Cesarica vdova Taitu je hotela sicer drugega kandidata, a proti vojski se ni upala upreti. Ras Mikael je baje napredku in kulturi prijazen mož, zato se je nadejati, da bo tudi novi cesar nadaljeval delo rajnega Menelika, najopasnejšega sovražnika laške pohlepnosti.

Novoizvoljeni kranjski deželni zbor. V današnji številki prinašamo zopet nekaj slik slovenskih deželnih poslancev kranjskih in sicer so to sledeči: Dr. Karel Triller, odvetnik, deželni poslanec in de-

Bitka na nož med Grki in Albanci pri Tepekej blizu Janine. Albanci premagani beže.

želni odbornik, od l. 1902 dalje občinski svetovalec in v zadnjih letih ljubljanski podžupan, član upravnega odbora Mestne hranilnice, Kreditne banke itd., dalje Vladimir dr. Ravnihar, državni in dežel. ljubljanski poslanec in odvetnik, dalje Julij Mazelle, veleposestnik in deželni poslanec, narodno-napredni organizator Bele Krajine na Dolenjskem, in končno dr. Ivan Šušteršič, odvetnik, deželni glavar kranjski, mnogoletni državni poslanec, predsednik državno-zborskega slovensko-hrvatskega kluba, načelnik S. L. S., predsednik Ljudske posojilnice itd. v Ljubljani.

Knjigovodski tečaj v Gotovljah. Spočetka t. m. so imeli v Gotovljah pri Žalcu knjigovodski tečaj, ki se je vršil pod vodstvom potovalnega učitelja Goričana v prostorih Malgajevih. Udeležencev je bilo 35, večinoma ukaželjna mladina, ki je sledila jako pozorno predavanjem. Kmetijska družba žalska je priredila ta velikoristni tečaj. Zeleti je, da bi se taki tečaji vršili po vseh večjih slovenskih krajih na korist reda in uspeha našega gospodarstva in trgovstva.

Basist Lovro Lesić, 30 let pevec in igralec v Zagrebu.

Tošo Lesić. Eden izmed najsimpatičnejših članov hrvatske opere je basist Lesić. Trideset let je letos, odkar deluje zvesto in veleuspešno za hrvatsko gledališko umetnost ter je zato popularen na vsem slovanskem jugu. Vseh trideset let je bil član hrvatskega deželnega gledališča v Zagrebu, obenem pa je že 23 let koralist v prvostolni cerkvi ter solist na nebrojnih koncertih različnih narodnih društev. Največje lavorike si je nabral v opernih in operetnih buffo-partijah in komičnih vlogah. Njegov mehki in prijetni bas je obsežen, silen, zvočen in vztrajen, da more peti tudi serijozne partije z uspehom. Rodil se je l. 1866 kot sin igralca in igralke v Zagrebu. Z 18. letom je bil že angažiran ter sodeloval v drami, zboru in kot solist. Hitro je napredoval in postal kmalu prvi basist, ki vsako vlogo tudi izvrstno igra, ne le poje. Njegov repertoar je ogromen, ker je pel že dolgo vrsto opernih in operetnih partij in preko 400 maš. Petja se je naučil pri mojstru pl. Zajcu in kanoniku Kostanjevcu, regensu chori prvostolne zagrebške cerkve. V Ljubljani je pel doslej cerkovnika v „Tosci“, zarotnika v „Plesu v maskah“, sultana v „Zrinjskem“ in kuharja v „Žonglerju“. Kot kuhar je dosegel v Ljubljani izreden uspeh in je danes popularen tudi med Slovenci. K 30-letnemu umetniškemu delovanju mu čestitamo!

Kraljica Milena, hči vojvode Petra Vukotića, žena črnogorskega kralja Nikola I., je nevarno bolna. Kraljica je bila rojena dne 22. aprila 1847. Rodila je troje sinov in petero hčerk: prestolonaslednika Danila,

princa Mirka in princa Petra ter princeso Jeleno, sedanjo italijansko kraljico ter princese Mileno, Stano, Ksenijo in Vero. Bolna črnogorska kraljica je vzorna mati in gospodinja, prava hči skromnega in junaškega črnogorskega ljudstva. Zato je zelo spoštovana in priljubljena kot malokatera vladarica. V mladosti je bila krasna žena. Nosi vedno le narodno obleko.

Razne vesti.

Abesinija. Grof Königsegg, ki je preživel več let v Abesiniji, je te dni predaval na Dunaju in povedal o Abesincih sledeče: Abesinci so srednje rasti, oljnat-rjave polti, nosijo brade in obrito glavo. Majhne, nelepe ženske so po vratu, rokah, gorenji čeljusti tetovirane. Vsi nosijo velike, sive laške slamnike v spomin na zmago nad Lahi dne 1. marca 1896. Abesinci so lahkoživ narod, ki ljubi pijačo, glasbo in ples. Delajo le sužnji in sužnje, s katerimi pa ravna Abesinci prav lepo. Vsak Abesinec je ali državni uradnik ali vojak. Le Amhari, abesinski plemiči, smejo nositi orožje. Vseh Abesincev je 12 milijonov. Zakon jim je svet; ločitev pa je dovoljena. Prešestvo, ako je dokazano z 12 pričami, se sme kaznovati s smrtjo. Tudi divji zakon poznajo. A mož mora svoji priležnici plačevati mesečno plačo. Otroci iz divjih zakonov imajo vse pravice zakonskih otrok. Dekleta se može že z 9. letom, a v 20. letu so že vse odevele. Abesinske jedi so za Evropejca nevžitne, ker porabljajo mnogo žaltavega sirovega masla in ogromno paprike. Meso jedo najraje surovo, še gorko. Abesinija je mnogo večja kot Nemčija; posamezne okraje vladajo „rasi“, t. j. ces. namestniki. Prideluje se mnogo kave. Podnebje je zelo različno; ponekod imajo tropično vročino in tudi hladno ozemlje. Rastlinstvo je zato zelo bogato, takisto živalstvo. Tam žive levi, panterji, cebre, antilope, žirafe, sloni, nosorogi, krokodili, noji i. dr. Po veri so kopitični kristjani in imajo tudi samostane. S poljedelstvom in živinorejo se bavijo le revnejši sloji. V planinskem Habešu so pokrite gore, visoke skoraj kot Montblanc, z večnim snegom, na jugu pa se širi peščena puščava.

Čudež na ledu. Na zimskih izprehodih vas včasih zanese pot v okolico mesta, kjer najdete kakšno zamrznjeno mlako, močvirje, ribnik. Postojte trenutek in si oglejte led! Pod gladko, prozorno ledeno gladino vidite

male, srebrnim novcem podobne oblike, drugo vrh druge. Tu večje, tam manjše — in če opazujete dalje časa, boste videli, kako se porajajo pred očmi nove in nove oblike, prihajajoče iz dna zmrznjega močvirja v podobi malih mehurčkov. Ker je voda zmrznjena,

Novi abesinski cesar, 18 letni Lidj Jassu.

ne morejo dalje ter se ustavijo pod ledom. „Aha“, si mislite, „to mora biti plin.“ In uganili ste. Pojdite par korakov dalje, oglejte si ledeno skorjo na raznih krajih. Naenkrat ste zapazili na ledu odprtino. Če položite roko na njo, čutite prihajati iz vode nekaj gorkega. In poraja se vam nova misel: ta plin, ki prihaja iz dna vode, mora biti tako gorak, da na dotičnem mestu skopni sneg. — Zdaj pojdite nazaj ter se ustavite tam, kjer ste pod ledom zapazili največ mehurčkov. Predrite na dotičnem mestu ledeno skorjo ter se urno približajte z gorečo vžgalico. Od osupnjenja boste skočili korak nazaj, kajti nekaj čudnega se je pojavilo pred

Knjigovodski tečaj pod vodstvom potovalnega učitelja Goričana v Gotovljah pri Žalcu.

vašimi očmi. Plin se je užgal in celo ped visoko stoji njegov plamen. Ta poizkus ponovite zdaj še na tem in onem mestu močvirja in kmalu imate pred sabo gorečo ledeno gladino. — Od kod ta plin, kako se imenuje in kako nastane? Omenil sem že, da se poraja najčese v močvirjih, zato mu pravimo tudi močvirski plin, znanstveno metan CH_4 , ki nastane iz razpadajočih organskih snovi, če zrak ne more v zadostni množini do njih. Metan je plin brez barve in duha ter tvori, zmešan z zrakom, nevarni treskavi plin. V premogokopih je dostikrat vzrok strahovitim nesrečam, ker se pri luči užge in eksplodira. — Zdaj je sezona drsanja in sankanja, letos se nam obeta posebno mnogo ledu. Kdor hoče svoje prijatelje in znanke lepo iznenaditi, ta ima letos mnogo prilike za to. Opozarjam, da se poizkus z močvirskim plinom posebno lepo posreči o mraku. Poiščite čez dan zamrznjeno mlako, kjer ste si zaznamovali mesta, v katerih se nahaja močvirski plin. Zvečer pripeljite tja svoje znanke, predrite zaznamovana mesta in užgite izhajajoči plin. Vse se bo divilo čudežu na ledu.

Ph. Mr. Fedor Gradišnik.

Ples tango. Argentinsko-španski ples tango zanima dandaneš ves plesoči svet. Večina ga hvali, ker je nov in zanimiv, torej modern, mnogi pa ga ostro obsojajo, češ da je divjaški in v dostojni družbi nemogoč. Na raznih evropskih dvorih je že prepovedan in tudi razni škofje svare pred tem plesom svoje vernike. Na Nemškem in v Avstriji je oficirjem v uniformi prepovedano plesati tango. Mnogo baletcev, slikarjev, kiparjev in pisateljev se je izreklo proti tangu. Drugi, ki so tudi umetniki, pa zatrjujejo, da je vsak ples lep, če ga lep par zna lepo, graciozno in gibčno plesati in če se med plesom dostojno vede. V Halle na Sali imajo zelo natančno policijo, ki se ni mogla odločiti, ali bi tango dovolila ali prepovedala. Zato si je dala tango v uradni sobi zaplesati. Skušnje so se udeležili vsi uradniki in stražniki. Plesalca, mlada, izredno prožna,

volila seveda le prvi način plesa, ne pa drugega, ko morata biti plesalca pravcata cirkuska akrobata. To pa ne more, a tudi noče biti vsakdo. Zanimivo je, da so avstro-ogrski, španski in nemški poslanik v Rimu tango-ples s svojih velikih balov izključili, a francoski poslanik Barrere ga je dovolil in celo pohvalil. A tudi dunajski župan je dovolil, da bodo na predpušnih plesih na du-

Dr. Ivan Šušteršič, odvetnik, državni poslanec, načelnik S. L. S., deželni glavar kranjski, roj. l. 1863. v Ribnici.

najskem magistratu smeli plesati tango v lepi obliki. V Ljubljani na javnem plesu dosedaj še niso plesali tanga, a ker se ga že uče, ga bomo bržčas videli že v kratkem, zakaj tudi mi hočemo biti — moderni.

Najdražja dežela na svetu je otok Alaska, kjer baje ne raste skoraj nič. Pomaranča velja tam 1 K. Eno jajce ali krožnik krompirja tudi 2 K 50 h; majhen biftek pa 25 K. Na vsej Alaski ni nobene krave. Piščeta uspevajo za silo samo poleti, zime ne prestopajo. Samo poleti more dobivati Alaske sveže meso in zelenjavo preko morja; pozimi pa

plavanje; deklice se uče tudi šivanja, kuhanja in gospodinjstva. Ne manjka tudi pouka o zdravju in treznosti. Na deželi stoji šola navadno na samem na polju, v sredini vseh krajev, ki so v šolani. Če je tam železnica, se vozijo otroci brezplačno v šolo in domov. Za siromašne učence obstoje ustanove, da morejo ubogi, a nadarjeni tudi na univerzo. V Avstraliji hodi danes nad 12 milijonov otrok v šolo; poučuje jih 16.500 učiteljev; stroški za šolstvo znašajo 57,138.144 K.

Steckenpferd-lilijinomlečno mle

prej ko slej neuprno za racionalno oskrbo polti in lepote. Priznanostna pisma. Po 80 h povsod.

Literarna pratika za 1914. leto. Izdal in založil Fed. Bamberg, ilustriral Hinko Smrekar, uredil Milan Pugelj in napise za mesece zložil Oton Župančič. Končno nekaj slovenskega za bibliofile! Nekaj res originalnega, domačega, apartnega! V vsem našem knjištvu ni izšla doslej knjiga, ki bi se po svoji opremi in okusnosti ilustracij mogla meriti s to famozno Pratikom. Priti je moral Bamberg, ki je znal najti modernega urednika in duhovitega slikarja, da je podal Slovincem knjigo, kakršne nima vsa jugoslovanska literatura: almanah, po opremi sličen popularni stari narodni pratiki s podobnicami svetnikov in svetnic, z napisi za mesece po vzoru Vodnikovih kitic in zbornik res dobrih literarnih prispevkov reprezentativnih avtorjev sedanjosti naše književnosti. Smrekar, naš najboljši, najrafiniranejši ilustrator, je opravil svojo nalogo izborni. V svojih slikah k mesecem je podal tipične prizore iz našega ljudskega življenja, šege in navade, zabave in težave slovenskega kmečkega naroda; te prizore pa je narisal s toli zlatim humorjem in včasih tudi s toli jedko satiro, da je vsak prizorček zase duhovit umotvorček. In njegovi svetniki, mučeniki! Dasi se je v formi držal častitljive tradicije, je ustvaril vendarle čisto nekaj novega, individualnega. Nedelje in prazniki so tiskani v rjavkastordec, delavniki pa v črni barvi. Iz legend in sv. pisma je zajel najznačilnejše poteze ter podal včasih resne, včasih humorne, včasih satirične sličice, ki resnično veselje prijatelja originalne umetnosti. Sad obširnih študij so te sličice, ki so risane vzorno in spretno, da nimamo pokazati nič lepšega v tem žanru. Tudi sličice k Župančičevim občutja polnim napisom so prav smiselne, lične in poetične. Velika naslovna risba „1914“ je prav elegantna, slika na ovitku pa kaže 12 mesecev, prihajajočih iz neba na svet. Mojsrška risba! Že samo zaradi teh duhovitih in izvirnih risb, ki obsegajo celih 25 strani, naj

Dr. Vladimir Ravnihar, odvetnik, državni in deželni poslanec, roj. 1871. v Ljubljani.

lahkonoga in urna, „sta“ pokazala zbrani komisiji tango v dveh oblikah: v salonski, dostojni, modernizirani obliki, ki ga more plesati vsako, najčednostnejše dekle vpričo strogih staršev in sitnih tetk, ter v prvotni sirovi, argentinski bezniški obliki, ki ga noben dostojen človek v evropski družbi ne more niti gledati. Pokazalo se je, da je tango prav te-
zak ples, ki zahteva od plesalcev največje okretnosti, elegantne prožnosti in najfinejšega ritmičnega čuta. Ljudje brez posluha in brez gibčnih udov ga nikakor ne smejo plesati, če nočejo biti smešni. Policija je do-

Julij Mazelle, trgovec, veleposestnik, deželni poslanec, roj. l. 1875. v Belikrajini (Gradac).

je popolnoma odrezana od sveta. Beli tam mošnji prebivalci, večinoma rudarji, ki kopljejo zlato rudo, se živijo večinoma le s konservami. Vsled dragega življenja so tudi delavske plače silno visoke. Delavec zasluži na dan 25 K.

O brezplačnosti pouka v Avstraliji. V Avstraliji skrbi sama vlada za vzgojo mladine. Vsi otroci od 6. — 14. leta morajo hoditi v šolo. Začetni pouk je brezplačen. Predmeti ljudske šole so: verstvo, čitanje, pisanje, aritmetika, slovnica, zemljepisje, zgodovina, petje, risanje, začetki prirodnih ved, gimnastika in

Dr. Karl Triller, odvetnik, podžupan ljubljanski, deželni odbornik, roj. l. 1862. v Škofji Loki.

bi „Literarne pratike“ ne manjkalo v nobeni zavedni in res kulturni hiši! O bogati in krasni literarni vsebini pratike poročamo prihodnjich. „Literarna pratika“ stane 5 K, kar je z ozirom na svojo sijajno in originalno slovensko opremo in izvrstno pesniško, pripovedno in esejsko vsebino pač nizka cena. Ta almanah je literaren dar, ki ga bo vesel vsakdo, ki je dobre volje!

Oglasi v „Slovenskem Ilustrovanem Tedniku“ imajo najboljši uspeh!

Bolna kraljica Milena črnogorska, mati laške kraljice Jelene.

Parsifalomanija. Nemci imajo po sedmih suhih letih operne produkcije končno zopet svojega konjička, ki ga jezdijo med bobnenjem in trobentanjem po vseh svetovnih časopisih: Wagnerjev „Parsifal“, misterij, pobožna spevoigra, razburja mednarodno čifutsko reklamsko kliko. Wagner, veliki nemški glasbenik, umetnik nesmrtni slave, genij, kakršnih se je rodilo malo in gotovo še nobeden med Nemci, je postal žrtva nemškega šovinizma. Pod sugestijo nemških reklamnih fanfar pa capljajo za Nemci tudi drugi narodi, Francozi, Madjari, Lah, Rusi in celo Čehi. Parsifalomanija divja po Evropi in objema vse duhove. „Parsifal“ je poslednje delo Wagnerjevo. Bil je že starček, ko ga je uglasbil in malo mesecev po premijeri je umrl. Gotovo je tudi „Parsifal“ umotvor, a sam je hotel, da se uprizarja to njegovo predvsem pobožno, Kristusovih motivov polno in zadnjo večerjo predstavljajoče delo le v Bayreuthu, ne pa v posvetnih gledališčih. Ker pa je „Parsifal“ danes svoboden in ga sme vsako gledališče uprizoriti, so planili vsi špekulativni gledališki ravnatelji na „Parsifala“ kakor gladne ujede na svoj plen. Uprizorili so ga že v Pragi, Pešti in na Dunaju na dvorni operi. A tudi dunajska Ljudska opera ga uprizarja. Ogromno denarja žrtvujejo gledališča za uprizoritev in ogromne vstopnine plačujejo ljudje, da slišijo to glasbeno senzacijo

vseh senzacij. Toda Wagner še po svoji smrti dokazuje uprizariteljem in poslušalcem: „Parsifal“ spada le v Bayreuth in nikamor drugam. „Parsifal“ je med vsemi Wagnerjevimi deli najmanjše dramatsko. V vseh de-

in ljudstva v civilnih in narodnih nošah koraka k reki ali javnemu vodnjaku, ki ga blagoslovi pravoslavna duhovščina v srbskem jeziku.

Princ Viljem Wied, bodoči albanski vla-

Kako razširjajo Francozi kulturo. Na Madagaskarju poučujejo francoski uradniki domačine, kako se uporablja moderni plug.

janjih so brezkončna pripovedovanja, in epični element ubija dejanje, ki se vleče dolgočasno in uspavajoče naprej. Vsebina: bežanje od sveta v verske misterije, boj proti naravi, askeza! Kdo, ki si zdrav, moderen mislec in bojevnik, moreš prebavljati to filozofijo marnosti starca spokornika? Ali nemška mladina se bajé vendarle navdušuje za take „ideale“. Večina je zelo razočarana in spoznava, da je reklama zopet enkrat nesramno pretiravala. Celo pošteni Nemci se že oglašajo z odkritim priznanjem, da je „Parsifal“ morilno dolgočasen in da je pisal Friderik Nietzsche resnico: „Parsifal“ je „lažniva zamaknjenost“, „presladko bimbamovanje“, „parodija tragičnega“, da, „operetna snov par excellence“. Za pijanostjo je prišel maček.

Blagoslavljanje vode v Bosni. V starokrščanskem času so imeli praznik „Epifanija“ v spomin na krščenje Jezusa v reki Jordan. Pozneje so blagoslavljali vodo, določeno za krste. V grško-katoliški in pravoslavni cerkvi je ta običaj še danes ohranjen. Vodo blagoslavlja v predvorju cerkve ali kar na reki ali kar na jezeru. V Petrogradu je bil baš na ta praznik pred leti boj med revolucionarji in vojakmi. V Bosni so ohranili običaj Srbi, ki imajo praznik blagoslovitve vode vselej dne 6. januarja. Pop, obdan od vojaške častne straže, blagoslavlja vodo. Dolga procesija popov, vojaštva pod orožjem s častniki na čelu

dar, bo imel baje naslov: knez Viljem I. V kratkem hoče odpotovati iz Potsdama v Drač. Toda v Albaniji divja državljanska vojna. Essad paša je oblegal mesto Elbassan, ga zavzel s topovi in poklal vse nasprotnike. Izmael Kemal se veže skrivaj s Turki in jih kliče v deželo. Različne stranke po Albaniji pobijajo druga drugo. Vsak teden je vsaj troje

Italijanski minister zunanjih del di San Giuliano, somišljenik Berchtoldove albanske politike, pride na Dunaj.

Procesija k slavnostnemu blagoslovljenju vode v Sarajevu dne 6. januarja t. l. ob vojaški asistenci.

političnih umorov. Po vsej deželi vre. Iz Carigrada revolucionarje skrivaj podpihujejo in oborožujejo. Princ Wiedu se pismeno vsi laskajo, a ne mara ga menda nihče. Avstrija in Italija imata že pripravljene bojne ladje, da odplovejo v albanske luke. Za Viljema I. slabi znaki.

Prva diplomatka. Iz Kristjanije poročajo, da je bila gospodična Jurka Höghova imenovana za prvo tajnico mehikanskega poslaštva v Kristjaniji ter ima tudi dovoljenje nositi uniformo uradnikov mehikanske diplomacije.

MARKO STOJAN:

Za svobodo in ljubezen.

Roman z Balkana.

Vse pravice pridržane.

47. nadaljevanje.

XXVII.

Sodba.

Medla leščerba je razsvetljevala pretresljivo sliko:

V vrsti, drug poleg drugega, so sedeli naši prijatelji v izbi svojega gostitelja, pred njimi pa so stali Halil bej, Schratten in Birbantini, ki jih je stražil na eni strani divji Marko, na drugi Pero; vsak izmed njih je držal v roki puško z nasajenim bajonetom.

„Razveži jim oči!“ je ukazal Dušan Milošu.

Pogledi ujetnikov so izmerili položaj v trenutku; groza in obup sta jim napolnila oči in poteze obrazov.

„Tudi usta jim lahko odmašimo,“ se je oglašil Marko. „Ako se morejo oprati svojih grehov, naj ne poreko, da se niso smeli zagovarjati.“

„In noge!“ je velel Dušan, „da bodo mogli stati.“

Ceta je pritrdila — Miloš je pristopil še enkrat in jim oprstil usta in noge.

„Ura sodbe je prišla!“ je nagovoril Dušan prepadeno trojico. „Ker imamo premalo zaupanja v sodnike padišahove, vas hočemo soditi sami po zakonih časti in pravičnosti, kakršna je v navadi povsod med poštenimi ljudmi. Mi vsi smo vaši sodniki, in soditi hočemo brez prizanašanja, kakor ste grešili vi brez čuvstva, brez usmiljenja in brez sramu. Nihče naj se ne predrzne pisniti, dokler ga ne pozove sodišče; vsaka nepozvana beseda pomeni gotovo smrt!“

To svarilo je zabičilo vsakemu jetniku posebej. Nato se je obrnil k svojim tovarišem:

„Kdo obtožuje? ...“

Vstal je Ivan, stopil na sredo in položil roko na Nemčovo ramo:

„Obtožujem tega človeka, ki si nadeva ime von Schratten, da se je vtihotapil goljufno v hišo mojega očeta ter se zaročil in poročil z mojo sestro, ki jo je odvedel takoj po poroki v Carigrad in jo prodal Halilu beju v svrhu zločinske zlorabe. Obtožujem Birbantinija“ — pokazal je na Italijana — „da mu je pomagal pri tem početju z nasveti, posredovanjem in dejanjem — ne glede na to, da sta on in takozvani von Schratten najbrže umorila v Carigradu žensko z imenom Olimpia Montebello. Obtožujem končno Halila beja — pokazal je nanj — „da je plačal Schrattenu in Birbantiniju denar, v to svrhu, da sta mu izročila mojo sestro, ki jo je imel zaprto v svoji hiši v Skutariju, hoteč se je poslužiti v zločinske namene. Vrhu tega obtožujem vse tri, da so nas zasledovali na poti iz Carigrada v Solun, in vzlasti Halila beja, da nas je spravil v jetništvo in smrtno nevarnost, s tem, da nas je lažno označil solunski policiji kot nevarne anarhiste; obtožujem njega, Schrattena in Birbantinija, da so nas iskali po teh krajih z namenom, preprečiti osvojenje moje sestre in lady Helene ter nas pogubiti, bodi si sami, bodi si s sodelovanjem turških oblasti, kar so priznali že s tem, da so sledili pravkar pozivu, napasti nas med počitkom, in da je ukazal Halil bej svojim vojakom izrečno, naj nas pobijejo vse brez pardona.“

Oddahnil si je globoko in se vrnil ves razburjen na svoje mesto.

Jetniki so drgetali kakor šibe na vodi; mrzel znoj jim je curljal po obrazih, za-

molilo ječanje je prihajalo iz ust Schrattena in Birbantinija. Samo ustnice Halila beja so ostale stisnjene v mrzlem, prezirnem usmevu.

Za Ivanom je vstal poročnik Wheeler. „Potrjujem vse, kar je navedel naš prijatelj in tovariš, ter obtožujem Halila beja še posebej, da je pomagal Arnavtoma Aliju in Isi Kemalu skrivati odpeljano lady Heleno R. S to zločinsko pomočjo je zakrivil, da se nahaja lady Helena s sestro našega tovariša vred še danes v oblasti omenjenih dveh razbojnikov in da v tem hipu še ni mogoče reči, ali ju bomo mogli rešiti živi in zdravi.“

S temi besedami je zakrivil Wheeler veliko neprevidnost: dočim je rekel starec Halilu beju, da sta jetnici že pri svojih prijateljih, je izdal poročnik v svoji neprevidnosti resnico. Razburjenost trenutja je uklepala misli njegovih tovarišev tako, da nihče ni opazil te napake; pač pa se je zasvetil v očesu von Schrattena žarek blaznega upanja in škodoželjne radosti.

„Kako se morete zagovarjati, von Schratten!“ se je obrnil Dušan k Nemcu. „Kaj navedete v svojo opravičbo?“

Von Schratten je pomolčal. Vedel je, da mu ne pomaga noben izgovor in da bi našlo vsako zatrdilo nedolžnosti gluha ušesa. Ali je mogel biti sploh kdo na svetu bolj kriv kakor on — ali je moglo biti pod solncem zlodejstvo, jasnejše in očitnejše od njegovega? Preostajalo mu je sicer še skrajnje sredstvo — ma never, ki so mu ga bile vdahnile nepremišljene besede poročnika Wheelerja. Toda zdelo se mu je še prezgodaj za to edino pot rešitve; čim dalje je trajala ta situacija — tem bolje je bilo zanj.

„Opozarjam pred vsem,“ je izpregovoril torej bolj zaradi lepšega, „da ne vidim sploh nikakega sodišča. Kdo vas je postavil za sodnika? Kar hočete storiti z nami, je navaden umor. In kar se tiče vaših očitkov, moram izjaviti, da so vsi, od kraja do konca, neutemeljeni — pomotni ali naravnost izmišljeni ... Ako me mislite umoriti zaradi dejanj, ki mi jih očitete, je edino pametno, da mi to vsaj dokažete.“

„Ta človek se silno moti,“ je izpregovoril Ivan, obračaje se k svojim tovarišem. „V tem hipu ne gre za to, da se dokaže njegova krivda njemu, marveč za to, da se dokaže njegovim sorodnikom, in mi jo poznamo vsi, mi smo prepričani o njej.“

„Pred nami je dokazana!“ je pritrdil Dušan in groza je oblila obtožence, ko je ponovila vsa četa z zamolklim glasom:

„Dokazana je! ...“

„Takozvani von Schratten torej ne ve povedati edinega, kar bi mu moglo služiti v prid: jasnega in nepobitnega dokaza, da je storil njegova dejanja kdo drugi!“ je povzel Dušan. „Poslušajmo njegovega pajdaša. Kaj navedete v svojo obrambo, Birbantini?“

Skromna zaloga poguma, s katero je razpolagal v svojem življenju, je bila že zdavnaj pošla nesrečnemu Italijanu. Padel je na kolena in dvignil roke:

„Ah, signori!“ je veknil s plakajočim glasom, „ne ugonobite nedolžnega! Saj ste vendar pravični in velikodušni ljudje ... saj ste takorekoč sosede naše lepe lepe Italije na drugi strani jadranskega morja! Da je zakrivil ta hudobni tedesco zločin, ki mu ga očitete, je več kakor verjetno; toda jaz — mio Dio! — jaz nisem vedel o tem ničesar, padel sem z njim vred v vaše roke kot nedolžna žrtev! Eccellenza Halil bej naju je vzel na popotovanje kot navadna spremljevalca — jaz nisem vedel,

za kaj mu gre! Io sono innocente! Misericordia! Usmiljenje, signori! ...“

Toda klaverno tuljenje, v katero je prešel polagoma njegov glas, ni moglo ganiti sodnikov.

„Tudi ta ne more podati dokaza o svoji nedolžnosti,“ je izpregovoril Dušan, „marveč hoče rešiti lastno kožo na škodo svojih sokrivcev. Poslušajmo tretjega: kaj poveste vi, eccellenza?“ se je obrnil k Halilu s prezirljivo vljudnostjo.

V tej uri, ko se ga je dotikala smrt s svojo hladno perotjo, je bil Halil bej edini izmed trojice, ki si je ohranil vsaj nekoliko moštva.

„Nočem se zagovarjati,“ je izpregovoril z mrzlim ravnodušjem, „ker ne stojim pred sodiščem, postavljenim po svojem vladarju, po padišahu, ki ga ohrani Allah še mnogo let! In tudi zato se ne zagovarjam, ker vem, da je sklenjena naša smrt že naprej. Drugače bi rekel morebiti, da sem storil Aliju Kemalu in njegovemu bratu uslugo, ki mi jo očitata, da pa s tem nisem kršil zakonov otomanskega carstva. Toda končajte naglo in storite, kar ste sklenili; čemu ta komedija, vi gjavri!“

„Tudi ta pravi, da je nedolžen!“ se je začul zdajci starčevski glas, tresoč se srda in razburjenja. „Bratje in krščani, poslušajte mojo obtožbo — ti, Halil bej, poslušaj me in vedi, da bije sleherni krivici ura maščevanja! ...“

Iz kota je bil planil stari kmet, ki je vodil malo prej Halila in njegove vojake v pogubonosno past. Videli smo, kako je padel prvi pod udarcem puškega kopita; toda tisti udarec je bil le dozdeven in že prej dogovorjen z Ivanom — zakaj on je zamahnil nad starcem — zato, da ne bi našli Turki prilike, osvetiti se mu, ker jih je izdal.

Njegova sključena postava se je vzravnala pred Halilom, ki je prebledel kakor zid in izbulil oči, kakor da išče v temi svojega življenja, katerega izmed njegovih grehov ga prihaja tožiti ta osemdesetletni starec.

Neznani tožnik pa je položil roko na njegovo ramo in izpregovoril z močnim, strašnim glasom:

„Bratje! Pred dvajsetimi leti je bil ta človek turški oficir v naših krajih. Kot takšen je pogazil in uničil srečo mojega ognjišča — otroka, ki sem ga ljubil kakor luč oči — kakor izveličanje svoje duše. Lopov, ali se spominjaš Zorke Popovičeve, ki si jo dal po svojih vojaki pritirati v svoj stan, nato pa si jo vrgel na cesto, polumrtno od sramote, katero si ji bil prizadejal? Ali si upaš pogledati v oči njenemu očetu, ki ni mogel umreti od te muke, dokler ni prišla ura maščevanja?“

Halil bej je kriknil v blazni grozi in si zakril obraz. Njegova postava se je zamajala in zašibila.

„Zorka Popovičeva!“ je zastokal z glasom brezmejnega obupa.

Tudi v srcu tega brezvestnega grešnika je moralo biti nekaj človeške mehke: drugače ne bi bil mogel spomina ubogo Zorko omajati ravnodušja, s katerim se je bil oborožil v tej uri, ko je trebalo zaključiti račun svojega življenja. Da, da, senca Zorke Popovičeve ga je preganjala in plašila dolgih dvajset let, da se dvigne pred njim maščevalno v njegovi smrtni uri!

„Priznava!“ so zamrmrali četniki.

Dušan je vstal in dvignil svoj glas, da izpregovori zaključne besede.

„Bratje in sodniki! Krivda teh zločincev je deloma dokazana, deloma priznana; naša naloga je zdaj, da izrečemo sodbo. Dva izmed obtožencev sta sicer ugovarjala, da naše sodišče ni postavljeno

po zakonih držav in oblastnikov. Kako puhel je ta izgovor! Povejte, kaj pa so takozvana državna in zakonita sodišča? Ali so kaj drugega kakor naprave, postavljene po njih, ki si laste pravico razpolaganja z življenjem in imetjem manj mogočnega bližnjega, v posmeh edini pravici, ki jo priznavamo mi — pravici človeške vesti, pravici moške časti, pravici nedotakljivosti človeške sreče. To pravico tlači in zanikava vsako legitimno sodišče, ker nobeno legitimno sodišče ne temelji na predpogoju takšne pravice — na popolni neodvisnosti vsakega posameznika. Hvala Bogu, da nismo takšno zakonito sodišče! Sodnik po zakonu je dostopen vplivom; v našem slučaju bi gotovo prizanašal ugledu Halila beja in ga kaznoval manj strogo, nego zasluži. In vprašam vas: katero zakonito sodišče, kateri tuj in brezčuten sodnik bi bil zmožen, oceniti gorje, ki so ga zakrivali obtoženci, rane, ki so jih zasekali v dna človeških src? Nobeden! Zato je prav, da sodi tisti, čigar pravica je bila žaljena in teptana — da kaznuje tisti, ki mu pristojna pravica osvete. In ta pravica je posvečena od vekov: kdor se ne osveti, trpi sam namesto krivega! Naša vest je torej čista in lahka, ko sodimo tem zločincem življenje ali smrt... Da, smrt! Živih ne moremo pustiti: s svojimi dejanji so zaigrali glave. Pa tudi če jim hočemo biti milostni — ali ne pomeni njihova svoboda v tem trenutku nevarnosti za ves uspeh našega podjetja? Ako pa jih obdržimo v jetništvu, dokler se nam ne posreči namen, nam bodo v napotje in težavo, pozneje pa, ko jih izpustimo, se maščujejo nad dobrimi ljudmi, ki so nam dali tu svojo pomoč in zavetišče.

„Smrt jim!“ so ga prekinili tovariši z zamolklimi, resnobnimi glasovi.

„Rekli ste. Halil bej, von Schratten in Birbantini, šteti so vaši dnevi, pripravite se, da stopite pred večnega Sodnika! Toda, tovariši, preden se lotimo gnusnega dela, ubiti troje zvezanih propalic, določimo jim naglo smrt.“

„Smodnika in kroglice ne zaslužijo,“ je dejal divji Marko odločno.

„Obesimo jih,“ je nasvetoval Estournelle.

„Beja prepusti meni, brate!“ je izpregovoril oče Zorke Popovičeve z rotečim glasom in dvignil roke k Dušanu.

A mladi mož je odkimal.

„Pomiri se, dobri človek: ko ga ne bo več med živimi, pozabiš svoje muke, tudi če jih ne poplašiš z okrutnimi obrestmi. Izvolite, Mr. Brown?“

Amerikanec mu je pomolil stekleničico, ki jo je bil izvlekel iz prsnega žepa.

„Cijankali,“ je dejal. „Imam ga vedno pri sebi.“

Dušan se je spogledal z ostalimi; vsi so razumeli predlog in prikimali. Zato se je obrnil k obsojencem:

„Ali ste voljni, da odidete s sveta brez nasilja — od lastne roke? Damo Vam čašo otrovanega vina: ta smrt vam bo najlažja in vsekakor lepša, nego če vas obesimo.“

Halil bej je dvignil glavo in odgovoril z mirnostjo, ki je zaslužila priznanje v tej usodni uri in pri tako izžitem, mehkuznem in podlem človeku:

„Ako ste sklenili naš pogin, mi je pač vseeno, kako izvršite svoj namen; toda sam se ne bom ubijal. Zastran mene nas lahko nataknete na kolce ali karkoli; ako nas hočete spraviti s sveta, potrudite se sami.“

Birbantini je zavekal kakor babnica in začel prositi milosti; misel, da bi izpraznil sam smrtonosno čašo, mu je bila

preveč strašna in tuja. Vse drugo rajši, samo tega ne!

Zdaj se je zdel Schrattenu trenutek ugoden za njegovo zvijačo: trebalo je dobiti časa — samo časa! Vse drugo se mora posrečiti trem lisjakom samo od sebe, tudi če so zvezani — tako si je dejal. Besede poročnika Wheelerja so pričale, da Jerica in lady Helena še nista osvobojeni; na to dejstvo je bil zgradil svoj načrt.

„Poslušajte, gospodje — ako smem govoriti z razbojniki v tako izbranih besedah,“ je začel z nesramno predrznostjo in hladnokrvnostjo izgubljenega lopova, ki stavi vse na eno karto. „Kaj bi se pogajali o naši smrti, kakšna bodi in kakšna ne; saj nas ne boste umorili — ne vi nas, ne mi sami sebe.“

„Kako to? Kaj hočete reči?“ je vzkliknil Dušan, sluteč nekaj nečuvnega.

„Reči hočem, da morate ravnati z nami prav oprezo in prijazno, ako vam je res pri srcu usoda ženskih, ki jih iščete.“

Te besede so padle na naše prijatelje kakor bat. Ali laže Švaba, ali govori resnico? Nihče ni mogel odpreti ust v tej obli osuplosti.

Von Schratten pa je nadaljeval samozavestno:

„Vaši dami sta že približno tri ure v naši oblasti. Ako se ne vrnemo pravočasno, je njiju usoda zapečaten.“

Potuhnjeno se je ozrl po svojih pajdaših: na njiju obrazih se je svetil rahel žarek nade. Pogledal je neprijatelja: Ivan se je držal z obemu rokama za glavo, vsi drugi so strmeli. Uspeh laži je bil skoraj popolen, in lopov je zavriskal v svojem srcu, prepričan, da otme vsaj svojo lastno kožo.

„Pripravljeni smo ju zameniti za svojo prostost. Izpustite me, da vam ju privedem.“

„Haha, zdaj te razumem, lopov!“ je kriknil Ivan. „Ne boš nas ukanil s svojimi pravljicami!“

„Ni mi treba verjeti,“ je dejal Schratten hladnokrvno. „Ubijte nas torej; za posledice boste odgovarjali sami sebi.“

„Torej je resnica, kar govoriš?“

„Gola in čista! Mein Ehrenwort!“

Dušan, Ivan in njuni prijatelji so bili v resnični zadregi. Kakor neverjetna se je zdela Nemčeva trditev — mogoče je bilo vendarle. In če je bilo res — kako strašne posledice bi rodilo potem usmrčenje zločinske deteljice! A z druge strani — kdo naj varuje uboge seljake Halilovega maščevanja, kadar zamenjajo lupeže za Jerico in lady Heleno?...

Starec in Pero sta pomignila Dušanu in ga povabila v kot, kjer jih jetniki niso mogli slišati, tudi če bi bili razumeli srbsko.

„Ali mu veruješ, brate?“ je prašal Pero.

„Ne verujem; toda — če bi bilo res?“...

„Pa dobro. Ni ti treba izpustiti Švaba; naj ti napiše pismo, ki ga ponese eden izmed nas. Bodi brez skrbi — vse se da ukreniti varno. Ako pride med tem vest od naših in se izkaže, da smo nalogani, se lahko popravi, kar zamudimo.“

„Toda potem — Bože mili! Kaj potem? Mari ne misliš na Kosto in njegove sosede... na zalogo orožja v njegovi kleti? Recimo, da govori Švaba resnico, toda zdaj, ko smo jih spravili semkaj, nas niti misel na ubogi jetnici ne sme zapeljati, da bi izpostavili te uboge ljudi in to, za bodočnost naše domovine tako pomembno orožje maščevanja bejevemu in njegovih spremljevalcev.“

„Da veš, brate, jaz ne verujem ničesar; Švaba laže — kako naj bi govoril Švaba resnico? Ali si slišal kaj takšnega, odkar so ljudje na svetu? Jaz bi pobil lopove kakor pse — brez najmanjše skrbi.“

Moj nasvet je bil samo tako — ako si hočeš pomiriti vest in biti popolnoma gotov, da ne pluješ v lastno skledo. Zato ti pravim tudi: ne boj se, izpusti lopove, ako ti vrnejo jetnici. Naj odidejo, naj se obrnejo kamor koli. Mene in tega starega moža bi moral potem seveda pogrešati za nekaj časa. Za to pa ti jamčim z glavo, da ne izda našega zavetja nihče izmed njih. Ne bodi neumen, brate! Čemu bi držal besedo ljudem, ki je še nikoli niso spoštovali — držal jo, ko veš, da moreš zakriviti s tem neizmerno gorje!“

Dušan se je v srcu zgrozil nad tem predlogom, čeprav je uvidel takoj, da mu drugega ne preostaja.

Tudi ostali tovariši, ki so pristopili med tem, so morali priznati, da je Perova misel sicer kruta, pa tudi edina pametna v tem trenutku.

„Ne bodimo norci!“ je meni Estournelle. Kakor da bi oni trije pomišljali, če bi bili na našem mestu. Nazadnje se izkaže itak prav gotovo, — da lažejo — to slutim! Najboljše je, če odpošljemo njihovo pismo, med tem pa jih postrelimo že naprej na ta račun!“

In tako je obveljal Perov predlog v vsem svojem obsegu.

Že je stopil Dušan k lupežem in izpregovoril:

„Na slepo vam ne moremo vrniti svobode. Ako je res, bo zadoščalo tudi pismo iz vaših rok, da se vrneta jetnici k nam — seveda brez vojaškega spremstva in brez vsega, kar bi moglo ogražati njiju dve ali nas. To prepuščam vaši lastni previdnosti: za vsako zavrtnost ali zvijačo ste nam odgovorni s svojimi glavami, tudi če izpolnite glavni pogoj. Sicer pa vam nihče prav ne verjame; naše mnenje je, da si hočete pridobiti samo časa za beg. A vedite, da je ta beg nemogoč: pazili bomo na vas kakor na punčico v očesu!“

Von Schratten pa je upal vendarle, da pride neopažena minuta, ki ponudi, če ne vsem, pa vsaj njemu priliko, rešiti si življenje z blaznim, obupnim poizkusom. Isto sta mislila vsak zase tudi njegova tovariša, in Halil bej se je ponudil brez obotavljanja, da napiše zahtevano pismo. Razvezali so mu roke.

Tisti hip pa je zagrmel pred hišo konjski peket; slišal se je skok jezdeca raz konja, in preden so mogli naši prijatelji pograbit orožje in skočiti pogledat, kaj je — je planil v izbo vrli Risto, ves upehan od blazne dirke.

„Slava Bogu, bratje!“ je kriknil s hropečim glasom in omahnil na sredo. „Imamo jih! Na noge — na pot! Naša ura bije... ali, tristo vragov — kaj pomeni to? Kakor vidim, ste ujeli med tem tri ptičke, ki so krivi vseh naših nadlog! Saj se ne motim, kaj ne, Dušane?“

„Ne motiš se!“ sta vzkliknila Dušan in Ivan skoraj hkrati, „a to povest izveš pozneje. Za Boga, zdaj povej novico, ki si jo prinesel!“

„Goddam! Ali je mogoče?“ je zamrmral poročnik Wheeler, ki je pristopil naglo, slišavši Ristove besede. Njegov obraz je bil bled kakor zid, toda v njegovih očeh se je svetila iskra vroče radosti.

Risto pa je nadaljeval ves zasopel:

„Ali Kemal, Isa Kemal, jetnici in vse njuno spremstvo počivajo v Uroševi krčmi! Zalezel jih je prvi Damjan, ki pazi nanje... Evo vam dokaza: našel sem enega izmed tistih listov!... Odpravite se naglo — ako hitimo, jih pobijemo lahko še pred poldnevom!... Ah, zakaj nimamo konj!...“

„Imamo jih, brate Risto — blagovestnik ti naš!“ je vzkliknil Ivan, ki so se mu zašibila kolena od burnega veselja.

Spomnil se je, da čakajo tam gori za gozdom še konji Halila beja in njegovih spremljevalcev, po vsem videzu lepe in čile živali. „Imamo jih!“

Še preden pa je dogovoril, se je zgodilo nekaj nepričakovanega in nečudenega. Krik presenečenja je bruhnil iz vseh grl.

Halilu beju so bili prej razvezali roke, da napiše pismo.

V njegovo radost, da najde s tem zavlečenjem priliko za drzen beg, je padla Ristova novica — ki je sicer ni razumel, pač pa uganil po vtisu, ki ga je napravila na vso našo četo — kakor strela z jasne neba. Načrt, ki ga je zasnoval von Schratten tako smelo, je bil pokopan.

Halilu, ki ga je bila misel o možni rešitvi vzdramila iz njegove tope resignacije, je šinilo po glavi kakor blisk:

„Trenotek je tu! ... Kdor se ne reši zdaj, je izgubljen! ...“

Vsi obrazi so bili obrnjeni proti Ristu. Celo divji Marko je zrl z napetostjo na novodošleca; njegova roka je oklepala puško z nasajenim bajonetom le narahlo. Vrata so bila odprta, in on, Halil bej, je bil prost na rokah in nogah!

Spogledal se je s Schrattenom in Birbantinijem in zapazil v njih očeh plamen iste blazne misli ...

Minilo je tisto strašno, napeto, neskončno kratko trenotje med sklepom in med dejanjem ...

In po bliskovo je izdril Halil bej Marku puško iz rok ter planil skozi vrata — za njim pa Nemec in Italijan, dasi z zvezanimi rokami.

Preden so mogli četniki treniti z očesom, jih je požrla črna noč!

Toda lopovi so završili prežgodaj v svojih srcih. V trenutku, ko so planili okrog vogala, sta se vzpeli pred njimi dve temni senci: bila sta Mihajlo Janković in Miloš, ki sta bila hitela privezati in odet upehano Ristovo žival.

Bliskovita slutnja jima je velela, postaviti trojici pot, čeprav nista razločila obrazov. Mihajlo, ki ni bil vzel puške s seboj, je planil praznorok.

A že v sledečem trenutku je zaječal in omahnil vznok: Halil bej mu je bil predrl prsa z bajonetom.

Miloš je zavihtel kopito svoje karabinke kakor v snu: izgrešil je Halilovo glavo in ga zadel po roki, da je izpustil orožje.

Preden pa je mogel Turek obnoviti napad in preden mu je mogel zadati Miloš poslednji udarec, se je začulo zadaj dvoje zamolklih treskov, dvoje jekov, dvoje padcev ... priskočilo je dvoje postav! ...

Zgodilo se je bilo tole:

Ko je videl Ivan, da bežita podleža, ki sta zakrivila toliko gorja, je zavrelo v njegovi glavi; v slepem gnevu je stisnil svojo puško za cev in šinil za bežečimi kakor granata. Kako je napravil, kaj je storil s Schrattenom in Birbantinijem, tega se sam ni zavedal v tistem trenutku. Toda Marko je izjavil pozneje, da ni videl še nikoli tako strašno zdrobljenih glav, kakor sta bili glavi nemškega in laškega lupeža, zadeti od Ivanovega kopita.

Prvi, ki je udril za njim, da dohiti begunce, je bil — stari seljak, sivolasi Popović, ki je skočil z mačjo, skoraj mladostno prožnostjo na ta človeški lov. V trenutku, ko je dohitel Ivan Schrattena in Birbantinija, je planil starec mimo njega in padel kakor jaguar na tilnik Halila beja. Njegov nož se je zasvetil v visokem zavihltaju — to je bilo vse: gorak curek krvi je brizgnil osuplemu Milošu v lice ...

„Moja Zorka je maščevana!“ so slišali reči starca z drhtečim glasom. Nato se je obrnil in odkorakal v hišo, sključen in s tihimi solzami na obrazu, kakor da ga je šele zdaj, po izpolnitvi zaprisežene osvete, zmogla vsa teža starosti in vsa bridkost njegove davne, nikdar pozabljene nesreče.

Dušan in divji Marko, ki sta dospela v svojem strmenju in začudenju zadnja na pozorišče te nagle, a tem strašnejše drame, sta priskočila k Milošu, misleča, da je ranjen.

„Ne jaz ... Mihajlo! ...“ je zamrmral mladenič, ki ga je bila premagala groza trenutka.

Prijeli so ranjenega Jankovića in ga prenesli v hišo.

Umiral je. Halilov bajonetni sunek ga je bil predril skozi in skozi ... kri je uhalala nesrečnežu v potokih.

Marko, ki se je sklonil čezenj in pogledal rano z večjim očesom, se je vzravnal takoj in zmajal turobno z glavo, kakor da hoče reči:

„Ni mu pomoči! ...“

Obrazi vseh so bili blede in razburjeni, a nihče ni občutil groze tega trenutka živeje od našega rojaka Ivana. Njegova sestra je bila zdaj prosta — prosta pred Bogom in pred ljudmi — prosta spone zločinskega zakoua, v katerega je bil zval bil Nemec v svoji pohlepnosti po denarju in svojem prirojenem, naturnem nagnenju do zlodejstva. Toda to spono je morala razdreti kri, človeška kri! Ivan je vedel in čutil, da je boljše, če pogine lopov sam, kakor da bi se zadušila v pogubi njegova nedolžna žrtev; in vendar — koliko bi bil dal, da se konča vsa zapletena stvar drugače! Zavedal se je jasno, da mu ne bi bilo težko, pustiti tolovaje žive, in da bi bili naposled tudi tovariši privolili v njih pomiloščenje, ako ne bi bilo gotovosti, da bi potem že jutri plamenelo vse to revno srbsko selo, njedovi revni prebivalci pa bi ležali na okrog v krvavem snegu, razmesarjeni po turških vojakihi ... Povedal jo te svoje misli Dušanu, ki je držal glavo nezvestnega Jankovića v naročju.

„Kako!“ je vzkliknil pobratim skoraj ogorčeno. „Ti praviš, da bi jih bili pomilostili? Nikoli! Da, marsikak greh je mogoče odpustiti človeku, ki je tako nesrečen, da se je rodil med sodrgo, ki ga ni učila drugega kakor zlo ... Toda dejanja, s katerim je opsoval tvojo sestro, tvojega očeta, tvojo možko čast, brate — dejanje, ki je moglo vzkleti le iz globokega zaničevanja do tvojega plemena, torej do vsega našega naroda ... takšnega dejanja ne odpušča, kdor je pravi mož! Ej, Ivane, premehki so na Slovenskem pojmi o življenju: kdor pljune na šibkega, ki je za-

upan tvojemu varstvu, kdor se roga tvoji domovini — ubij ga, pa storiš dobro delo! Prav si storil, brate, in hvala ti! Le eno me skrbi v vsej tej reči: nam se mudi za Arnavti — tu pa imamo ranjenca ... in zunaj troje mrhovin, ki jih treba pokopati! ...“

„Oni trije so že pokopani!“ je odgovoril Pero, ki je bil pravkar zunaj. „Seljaki so v skrbi, da ne bi Turki odkrili, kaj se je zgodilo pri njih, pa so jih zasuli v starem vodnjaku. Preden mine četrt ure, bodo odstranjeni vsi sledovi ... in sneg, ki naletava, zabriše ostalo ...“

„Najboljše bi bilo, če bi imeli konje,“ je menil Estournelle, obračaje se k poročniku Wheelerju.

Ta hip pa se je oglašil Mr. Brown, ki je bil videti že ves čas nenavadno podjeten in hladnokrven:

„Goddam, gospodje, za te sem poskrbel jaz! Veste, kadar se ameriški milijonarski sinovi dolgočasijo, pa gredo za šalo konje krast na Divji Zpad; tudi jaz sem poizkušal to in se naučil tiste čase ravnanja s konji. Živali Halila beja in njegovega spremstva, ki so jih pustili privezane gori za gozdom, stojte na varnem trideset korakov od te hiše — privedel sem jih jaz! Hvala Bogu, da lupeži niso prišli do njih, ko so pobegnili — v noči in na konjih bi nam bili najbrže odnesli pete.“

To rekši, se je zasukal zadovoljno in hitel pogledat h konjičkom, ki so bili zares same lepe, čile živali.

„Poslušajte, sir,“ je prášal Ivan poročnika Wheelerja, ko je odšel Amerikanec iz sobe, „kaj je neki temu čudnemu človeku? Kakšna je njegova skrivnost? Prej, baš preden smo zalotili beja in ona dva, nama je pripovedoval neverjetno zgodbo.“

„O potopljeni ladji? Torej jo je povedal tudi vama ...“

„Da; rekel pa je sam, da najbrže ni resnična ...“

„Saj tudi ni; njegov greh je sicer ženska zadeva, zaradi katere se je zgodilo mnogo gorja ... tekla je kri, dasi ne od njegove roke ... in to ga je pretreslo tako strašno, da se mu včasih mrači um. Več vam ne morem povedati; morda izpregovori sam, preden se razstanemo. Kljub vsemu pa je izvrsten človek.“

„Gotovo,“ sta potrdila pobratima, spominjajoč se njegovih neprecenljivih zaslug. „Ubogi Mihajlo,“ je vzdihnil Ivan čez nekaj časa. „Kaj bo z njim!“

„Nič ne bo! ...“ je zaječal ranjenec in dvignil trudoma trepalnice. Slišal je bil ves njih razgovor. Hropel je čimdalje težje in krvava pena mu je robila usta. „Z mano je ... pri kraju ... Ne mudite se, bratje ... idite dalje ... Ko izdihnem, me pokopljite Kosta Petrovič ... Ivane! ... Daj mi roko ... tako, hvala! In odpusti ...“

„Odpustim naj ti, ubožec? ... Saj mi nisi storil žalega!“ se je začudil Ivan, in solza mu je orosila oko.

„Sem ... Sovražil sem te od prvega dne ... Videl sem ... kako si pogledal Ljubico ... in ona tebe ... Ti jo ljubiš ... in ona ljubi tebe ... a ljubim jo tudi

Na lovu za srečo

se nudi uspeh samo krepkim, zdravim in celo kakovost lica, rast las in polt so pri tem velikega pomena, zakaj naše uspehe dolčujejo čisto navidez postranske stvari. Prav storimo torej, če skušamo nelepe izpuščaje, otekline, vnetja, ozebl ne in posebno vsakovrstne rane, čimprej odpraviti, s čimer se ne obvarujemo samo bolečin, marveč si ohranimo tudi lepo zunanost. Kakor vemo iz skušnje, je za take primere posebno dragocen Fellerjev fluid iz rastlinskih esenc z znamko

„Elzafluid“, kakor je tudi ta bolečine hladeči fluid proti vnetju in sploh proti vsem kožnim boleznim, ončičenju polti, solnčni opeki, pegam, hrapavi koži, srbenju kože, nadležnemu potenju, dalje izpadanju las, prahanju glave itd. izvrsten pomoček.

Njena eksclenca baronica Freytagh pl. Loringhoven, Gorica, Corso Verdi 36, piše: „Sprejmite mojo odkritosrčno zahvalo za vselej posebno dobrodošlo pošiljatev Vašega Elzafluida, ki mi je postal doma prav tako neobhodno potreben, kakor voda in kruh. Opozarjam povsod nanj in sem prav to poletje zopet najtopleje priporočila večim osebam v Pirničah to edino čudovito zdravilo.“

Tudi naši čitatelji naj bi se okoristili s tem nasvetom in naročili za poskušnjo tucat Fellerjevega fluida z znamko „Elzafluid“ za 5 kron franko.

Često je slaba, rumena barva obraza znamenje slabega prebavljanja, zapeke, slabega blatenja ali drugačnih motenj v prebavi in naši čitatelji bi morali imeti pri hiši tudi Fellerjeve odvajalne, tek pospešujoče rabarbara kroglice z znamko „Elzakroglice“. To je lahko mogoče, ker velja 6 škatlic franko samo 4 krone in se dobivajo enako kakor Fellerjev fluid pri lekarnarju E. V. Feller v Stubici, Elstrg štev. 280 (Hrvaško).

----- fil.

jaz... Zdaj je konec... odpusti... bouda srečna!... Čuvaj jo... kakor bisser... vredna je tega... Dušane... roko... Živela... Srbija!...

To so bile njegove poslednje besede. Val krvi mu je planil iz ust... telo je vzdrgetalo v smrtnem krču... in ni ga bilo več med živimi.

„Kosta!“ se je obrnil Dušan k domačinu, ki je stal molče ob strani. „Ali poskrbiš za njegovo truplo?“

„Tako mi Boga in bogorodice! Vrl človek je bil... ne skrbi! Pokopljem ga daleč od nevarnosti, in kakor hitro ne bo več nevarnosti, privedem popa, da blagoslovi zemljo, v kateri bo počival...“

Pred hišo so zahrzali konji, nakrmljeni in osedlani.

V diru je odjahala četa jezdecev, z Ristom, ki je poznal pot najbolje, na čelu.

Samo stari Popović ni jezdil z njimi; poslovil se je bil in odkorakal kalnook in mrk, kakor da je dovršil poslednje delo svojega življenja, zdaj pa gre proti domu brez želja in hrepenenj, razen enega: leči in zaspati na veke...

Prva jutranja zarja se je obetala na daljnem nebu; in vsak trenotek je padlo na roke ali na obraz kakor ostra, mrzla iglica: prve drobne snežinke, ki so napovedovale, da bo snežilo čez par ur v valovih...

Bodi brez skrbi, Kosta Petrovič — brez skrbi bodite, ljudje krščanski! Mrtvaški plašč narave zagrne sled ponočne tragedije; Halil bej, von Schratten in Birtantini so odjahali iz Skoplja in izginili brez sledu... požrla jih je noč in tema, kakor usojeno krivičniku...

XXVIII.

V skrajnji sili.

Ali Kemal si ni prikrival, da čaka njega, njegovo spremstvo in jetnici sicer zadnja, a tudi najtežja etapa njihove poti

— etapa, na kateri se lahko primeri, da bo moral volk obrniti zobe proti zvestemu pastirju, ako ga doleti in mu poizkusi iztrgati ugrabljeno žrtev.

(Dalje prihodnjič).

Da smo mogli priobčiti več romana, smo morali izpustiti nekaj slik. Upamo, da nam p. n. čitatelji tega ne zamerijo, kajti roman „Za svobodo in ljubezen“ moramo ves priobčiti ta mesec, da moremo s svečanom priobčevati nov roman.

Dober svet. „Močan sem kakor vol, vedno lačen kakor volk, žejen kakor riba in ponoči smrčim kakor medved, ampak sicer nisem zdrav.“

„Potem pa bo najbolje za vas, da se obrnete do kakega živinozdravnika za svet!“

Zahtevajte povsod „Slovenski Ilustrovani Tednik“!

Odlikovana. Ustanovljena 1870

Vsakovrstne eksistujoče po kakovosti in strelu neprekosljive

lovske puške

kakor tudi samokrese, municijo in lovske potrebščine ob brezkonkurenčno nizkih cenah dobavlja stara renomirana firma

Anton Sodja, tovarna za lovske puške, Borovlje na Koroškem.

Vsakovrstna popravila točno in najceneje. Na željo se pošilja na ogled. Cenovnik zastoj in poštnine pristo. Obsežno jamstvo

Zastoj

dobi 2 1/2 metra modernega blaga za bluze ali za robe za otroke 21 kdor naroči

5 kg pošt. zabojček žitne kave za 4 K 50 vin. ali 4 kg žitne in 1 kg fine filigove kave za 4 K 70 vinarjev.

Vse pošilja tudi z 2 1/2 m blaga vred franko po povzetju

Prva Severomor. Prazarna žitne kave v Postrelmovu.

(Severno Moravsko)

Podpirajte podjetje v obmejnih krajih.

Mlad trgovec v Trstu,

z dobro uspevajočo trgovino (letnega čistega dobička 10.000 K), se želi poročiti z gospico 19 do 24 let staro, neomadeževane preteklosti, dobro vzgojeno z nekaj tisoč K premoženja. Tajnost zadržana. Ponudbe do 15. febr. pod „Resnost“ na upravo „Sl. Il. Tednika“.

Automatiški lovilec za velike množice. Telefon 23.446

Za podgane K 4—, za miši K 2 40, lovenje brez nadzorstva do 50 živali v eni noči. Ne vpliva vreme nanje in se nastavlja sami. Past za ščurke, edina svoje vrste, vjame v eni noči tisoč ščurkov in grilov, po K 2 40. To najboljšo iznajdbo razpošilja po povzetju v Fr. Humann, Dunaj II., Aloisgasse 3/29. Mnogo priznanih pisem Svarimo pred manj vrednimi ponaredbami. V rabi so tudi po c. kr. voj. nalagalnih skladih.

Naznanilo in priporočilo.

Podpisani se usojam slavnemu občinstvu vljudo naznanjati, da sem otvoril

trgovino z usnjem

v Ljubljani na Erjavčevi cesti št. 2 nasproti jubilejskega gledališča.

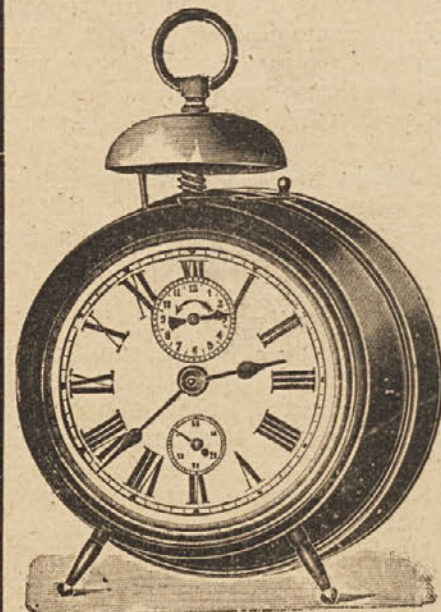
V zalogi imam veliko izbor domačega in inozemskega usnja, kakor znanke Blumenthal in Grison, Chevreux, potem Ideal, Cornellius Heyl Box, nadalje vse čevlarske potrebščine kakor tudi zgornje dele, razne trakove, zaponke itd. — Nadalje razne kreme: Globin, Globus, Erdal, Afrikan ter Soko ska krema vse po najnižjih cenah.

Gumiljevi podpetniki „PALMA“.

Alojzij Šestak, trgovec z usnjem.

Kavarna „CENTRAL“ LJUBLJANA. Vsak večer brez izjeme KONCERT Vso noč odprto Vstop prost.

Budilka za preprodajalce.

Zahtevajte krasni cenik ur, zlatnine in srebrnine zastoj in franko od Lastna protokolir. tov. ur v Švici. Glavno zastopstvo tov. ur „Zenith“.

H. SUTTNER

Ljubljana št. 5.

KNJIGOVEZNICA

:: A. BABKA, LJUBLJANA ::

Kongresni trg.

Podružnica v Trstu.

Ceno posteljno perje!

1 kg sivga dobrega puljenega 2 K; boljšega 2 40 K; prima polbelega 2 80 K; belega 4 K; belega puhačnega 5 10 K; velfinega snežnobelega, puljenega 6 40 K, 8 K; puha sivga 6 K, 7 K; belega, flnega 10 K; najfinejši prsni puh 12 K

Najboljši češk. nakupn. vlr. Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitnega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema glavnica, 80 cm dolgi, 60 cm široki, polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhačnim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10, 12, 14 in 16 K, zglatnice 3, 3 50 in 4 K. Pernica 200 cm dolga, 140 cm široka 13, 14 70, 17 80, 31 K, zglatnica 90 cm dolga, 70 cm široka 4 50, 5 20 in 5 70 K, spodnja pernica iz močnega, črtastega, gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka 12 80 in 14 80 K. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja, za neugajajoča se vrne denar

S. BENISCH, Dešenice 180, Češko.

Natančnejši cenik gratis in franko. 20

ProPaar

Telegram z Dunaja!

Za par K 8.

50.000 parov komisnih čevljev,

ki so ostali zaradi prekasne dobavitve, sem se odločil čevlje, ki so pripravi za najhujše napore, razpošiljati par po

KOMMISSCHUHE

Postavno zavarovalno.

lastni cenik K 8.—

Čevlji so iz najboljšega sirovega usnja, z močno zbitimi podplati, pete z železom podkovane in usnjenim jermenom. Ti čevlji so najtrdnjši in zaradi tega še posebno priporočljivi za planinske dežele. Pri naročilu zadošča napoved mere v centimetrih ali številka. Zamenja dovoljena. Razpošilja po povzetju krščanska izvozna trgovina čevljev 35

FRANC HUMANN c. kr. trg.-sod. vpisana firma Dunaj, II., Aloisgasse št. 3/76. Za preprodajalce tncat 90 kron.

Velika eksportna zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrijonov i. t. d.

Mehan. delavnica.

Prodaja na obroke. Ceniki franko.

Pri Batjel-u Gorica

Stolna ulica štef. 2—4. (18)

Proti suhim ženskam. V Michiganu je predaval te dni predsednik „Društva za zdravje človeštva“, prof. dr. Smith in dokazal, da moderna suha, koščena vrsta žena ne ustreza zahtevam človeštva in poklicu žene. Ker danes skoro ves severno-ameriški ženski svet hrepeni, da bi bilo vitek, droben, suhljat, je dr. Smith pozivljaval moštvo na odpor proti tej bedasti modi. Vsem ženitve željnim mladencem in možem je priporočal: bojkotirajte suhe in odlikujte le zdrave, okrogle ženske!

Strašna katastrofa se je zgodila na japonskem otoku Sakurashima. Ognjenik, ki je bil od l. 1779 popolnoma ugasel, tako da so ga turisti večkrat posečali, je začel v ponedeljek, 12. t. m. nenadoma bruhati ogenj, lavo, kamenje in pepel. Iz vse gore so se dvigali tisoč metrov visoki plameni, in žareče kamenje, med njimi ogromne skale in plošče, je deževalo več kilometrov daleč po vsej okoli. Lava je tekla iz gore v potokih in vse sežgala. Pepela je padlo več metrov visoko. Mesto Kagošima je zgorelo ter je zasuto pod kamenjem in 5 m debelim pepelom. 7000 oseb je poginilo, več tisoč jih je potonilo in zgorelo; 100.000 oseb je brez strehe. Pepel je letel do Jokahame in Tokija. Železniške proge, brzojavne zveze in luke z ladjami so uničene. Vulkan je 1200 m visok. Ugonobil je tudi mnogo vasi in napravil ogromno škodo. Japonska žaluje!

Ameriška samopomoč v šolstvu. Prebivalci okraja Wake v severni Karolini so doznali, da je treba za šolska poslopja več de-

narja, nego ga je imel okraj na razpolago. Predložilo se je torej, naj se obdelujejo šolska polja in žetev pobira za šolske svrhe. Predlog je bil sprejet in lani so obdelovali 17 šolskih farm. Okolo 1200 ljudi je delalo na teh farmah brezplačno, in čisti dobiček je popolnoma zadoščal za pokritje okrajnih šolskih stroškov.

Božjastni bolniki.

Pomoč in ozdravljenje po izkušenem zdravljenju. Strogo individualno lečenje. Trajno ozdravljenje brez ponovitve. Brezplačna pojasnila daje tistim, ki iščejo pomoči, zdravniški ordinacijski zavod specializiranega zdravnika dr. A. Szabó, Budapešta V., Groß-Kronengasse 18.

Zopet popraviti se da prehlad prav lahko, če zmanjšamo tiščanje v prsih, draženje h kašlju, zaslizeno grlo, čemur dene izvrstno izgrgravanje s sliz topečim, kašelj lajšajočim fluidom iz rastlinskih esenc z znamko „Elza-fluid“. 12 steklenic razpošilja franko za 5 K lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elzatrž št. 280 (Hrvaško). Prav tam naročimo lahko tudi obnem Fellerjeve voljno odvajajoče rabarbara kroglice z znamko „Elza kroglice“ 6 škatlic za 4 krone franko. Obe domači zdravili smemo najbolje priporočati svojim čitateljem.

Modna in športna trgovina za gospode v Ljubljani je I. Kette na Franca Jožefa cesti št. 3, na katere inserat opozarjamo vse naše čitatelje.

Denarna kriza končana! Ta vest se za more vresničiti pri vsakomur, ki glasom današnjega oglasa glavnega zastopstva Češke industrijske banke naroči turško srečko in ž njo zadene glavni dobiček 400.000 ali 200.000 zlatih frankov. Če bi pa končno glavnega dobitka tudi ne bilo, zamore se mu pripetiti drugi večji dobiček na vsak način pa najmanjši, ki ga mora zadeti! Za turško srečko izdan denar tedaj nikakor ni izgubljen. V srečnem slučaju se mu izplača več kot tisočero, v najneugodnejšem slučaju pa dobi v obliki najmanjšega dobitka velik del, s prodajo srečke v doglednem času pa najbrže tudi ves svoj denar zopet nazaj. Turška srečka v zvezi s srbsko državno srečko iz l. 1888 ali pa s srečko italijanskega rudečega križa tvori tedaj ideal za one, ki za nizko ceno hočejo poizkusiti svojo srečo s srečkami.

NESTLÉ-JEVA

moka za otroke

Popolna hrana za dojenčka, otroke in bolnike na boledeu.

Vsebuje pravo planinsko mleko. Škatlja K 1.80 v vsaki lekarni in drogeriji.

Poizkušnje Nestléjeve moke za otroke se dobivajo popolnoma zastonj pri Henri Nestlé, Dunaj I., Biberstrasse 82.

Velika zaloga
špecijskega blaga
špirita, žganja,
moke, otrobov
in
koruze.

Franc Babič
Ljubljana, Dolenjskac. 2 in 14.

Na drobno
in na debelo.

Mladenič

star 28 let s stalno službo in 4000 K premoženja se želi seznaniti v svrhu ženitve z gospico, katera bi imela tudi nekaj premoženja. Naslov pove upravnistvo „Slov. Ilust. Tednika“. 54

Schulz-Mark
Vijetega štabnega zdravnika in fizika dr. Schmidta znamenito
olje za sluh
odstrani hitro in temeljito nastalo gluhost, tečenje iz ušes, zmanjša po ušesih in naglušnost tudi ako je že zastarano. Steklenica stane K 4.— s navodilom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni na Novem trgu, Celovec.

„Titania“ brzoparilnik za živinsko krmo
ves iz kovanega železa in jeklene pločevine, pocinjen in nepokvarljiv, sejalni stroji, obračalniki za mrvo, senene grablje in mlečni medilniki priznane prvovrstne kakovosti

„Titania“ za strojno glajenje perila, pralni stroji, ožemalniki za perilo, pomivalne mize so neprekosljivi.

Titania - Werke
Wels 15, Gor. Avstrija.
Prospekte, izpričevala brezplačno. Radi dovoljujemo plačevanje na obroke. 18. mesto zastopništva.

Ceno posteljno perje in puh

1 kg sivega puljenega 2 K boljšega 2 K 40 v; prima polbelega 2 K 80 v; belega 4 K; prima belega puhastega 6 K; velfinega 7 K, 8 K in 9 K 60 v; puha sivega 6 K, 7 K, belega prima 10 K; prsi puh 12 K. Najboljši češki nakupni vir!

Naročila od 5 kg naprej franko. 17

:: Napolnjene postelje ::

iz gostonitega rdečega, modrega in belega nankinga, ena pernica okoli 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnicama, vsaka okoli 80 cm dolga, 60 cm široka, polnjena z novim sivim, stanovitnim posteljinim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10, 12, 14, 16 K; posamezne zglavnice 3, 350, 4 K. Pernica 200 cm dolga, 140 cm široka 13, 15, 18, 20 K; zglavnica 90 cm dolga, 70 cm široka 4 50, 5, 550 K; spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka K 13— in 15—. Razpošilja se po poztetju, od 10 K naprej franko ali če se plača naprej.

Maks Berger, Dešenice štev. 196/4. Češki les (Böhmerwald).

Nikakršen riziko, ker je zamera dovoljena ali se pa vrne denar. Bogato ilustrovani cenik vse posteljnine brezplačno.

Ugodna prilika za trgovce!

se nudi in to le dobrim podjetnikom, ki lahko dosežejo veliko trgovsko hišo in z večjim prometom ter edina brez konkurence v boljšem okraju. Majhno naplčilo in ostanek v 10 letih. Eventualno se odda tudi v najem. Pojasnila daje Ivan Gajšek, trgovec, Šmarje pri Jelšah.

DVE ČRKI

KuČ

morate vedno imenovati, ako želite piti pavi ruski svetovnoznani K u Č Popow-čaj. Eden poskus dokaže njegovo dobitoto

Pol zastonj!!

Pri mojem izdelovanju nastane vsak dan velike množine ostankov, in da preprečim nakopičenje ostankov, sem jih primoran prodati

po vsaki ceni.

Oddajam pa:

ostanke 40—45 metrov za 18 K.

Ostanki so:

Različno blago za obleke v modernih barvah. Posteljnina la. vrste, pisano črtana, rdeča, lila ali modra.

Belo platno za telesno in posteljno perilo.

Oksford za moške srajce, trpežno blago.

Barhent in flanele za obleke, bluže in srajce.

Modri tisk za predpasnike in obleke.

Ostanki so za pranje in brez napak, dolgi so po 4—12 metrov in se da torej vsak ostanek najboljše porabiti. Razpošilja se najmanj 1 zavoj po 40—45 m po poštnem povzetju.

Vzorcev teh ostankov ne pošiljam, toda za neugajajoče vrnem takoj denar.

S. Stein, tkalnica platna, Nachod (Češko).

500 kron

Vam plačam, če ne odstrani moj uničevalec korenin

Ria balzam Vaših kurjih očes, bradavic, otiščancev v treh dneh brez bolečin. Cena enemu lončku z jamstvenim listom K 1.—, 5 lončki K 250. Štotine zahvalnih in priznanih pisem.

Kemény, Kaschau (Kassa) I Postfach 12/44. (Ogrsko.)

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond K 65.000.000.—.

Izplačane odškodnine in kapitalije K 129.965.304.25.

Dividend se je doslej izplačalo nad K 3.000.000.—.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slov. narodno upravo.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah, pod tako ugodnimi pogoji, kakor nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetja in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Zavaruje tudi proti vlomom.

Vsa pojasnila daje: Generalni zastop vzajemne zavarovalne banke „Slavija“ v Ljubljani.

Za kratek čas.

Nerodnost. Mesarji so naznanili nekemu pruskemu magistratu, da ne morejo postaviti napredaj govedine, ker ni na trgu volov na prodaj. Na to pismo je dobilo društvo mesarjev čez nekaj časa sledeči uradni odgovor:

„Kar se tiče pritožbe, da ni na trgu volov, smo sklenili iti tja sami!“

Z lova. Lovec Jaka pripoveduje strašen dogodek z lova. Lovec France zmaje z glavno reče: „Kako se je mogoče tako strašno lagati?“ — Jaka: „Gospod, kako se predrznete...?“ — France: „Mislim namreč mojega prijatelja. Včeraj mi je pripovedoval isti dogodek, kakor Vi, kot bi ga on doživel!“

Il. Mož pride z lova domov in prinese ustreljenega zajca. Hitro gre v kuhinjo k ženi in ji ves vesel reče: „Slišiš, Mari, bil je že zadnji čas, da sem ga ustrelil, že je pričel smrdeti!“

Vendar enkrat. „Mislim, gospod, da niste podrli še nikoli vseh devet, odkar kegljate?“

„O prosim, enkrat je pa vendar le bilo. Ko sem 1895. leta kegljal kot študent, sem zagnal kroglo in naenkrat jih je ležalo na tleh vseh devet; sicer je bil ravno ob istem času potres... — morebiti je imelo to tudi nekoliko vpliva!“

Zdravnik (bolniku): „Tako torej! Sedaj se pa na najbolj varujte velikega vznemirjenja!“

Bolnik (smehljaje): „Dobro. In Vi, gospod doktor, boste gotovo tudi tako prijazni, da boste mislili na to — ko boste delali račun.“

Otroci! Blaže: „Kaj ne, Fanica, na mojih kolenih je prijetno jezdit!“

Fanica: „V zoologičnem vrtu je bilo še bolj prijetno. Tam sem jezdila na resničnem oslu!“

Jaka pride iz gostilne pozno ponoči domov. Njegova boljša polovica že spi. Jaka hitro stopi k omari, vzame dežnik, ga razpne, stopi na sredo sobe in samozavestno udari z nogo, da se žena zbudi.

„Za Kriščevo voljo, Jaka, kaj pa počneš? Ali si znorel?“

„Ha, ha, ha! Kaj še? Nevihte čakam, kdaj se bo razlila po meni.“

Najboljši nabavni vir za izgotovljene postelje

iz dobrega češkega posteljnega perja! Napolnjeno v gostonim rudenem nankingu (inlet), s pernicama, 180x120 cm, z 2 zglavnicama, vsaka po 80x60 cm, z novim, mehkim trpežnim perjem K 16—, polpuh K 20—, puh K 24—, pernica sama K 10—, K 12—, K 14— in K 16—, zglavnica sama K 3—, K 3-50 in K 4—. Dvojna pernica, 200x140 cm K 13—, K 14-50, K 17-50 in K 21—, zglavnica k njej, 50x70 cm, K 4-50, K 5-20 in K 5-50. 5 kg sivega perja K 9-40, boljše do K 16—, polbelo K 17—, 5 kg novo, dobro, belo perje brez prahu K 24—, snežno belo K 30—, boljše K 36—, najfinije gospodsko, pukano perje K 45—. 5 kg nepukanega (cufano) od živih gosij K 28— in K 30—. Beli puh, debelo pukan K 5—, b. ljši K 6—, najfinijejši prsi puh K 6-50 za povzetju. Zamena proti povratni poštnine dopustna.

Sigmund Lederer,

Janowitz a. Angel št. 204 pri Klattau, Češko.

Praktično za vsakogar.

Najcenejši nakupni vir!

710 kosov le K 3-75.

Krasna pozlačena, 36 ur idoča precizijska anker ura z lepo verzično, točno, za katero se jamči 3 leta, 1 mčska svilen zavratnica, 1 igla za zavratnico iz bele masivne pale jamčeno nezdroljive, 3 kosi finih žepnih robcev, 1 moški prstan z imitiranim dragim kamnom, 1 ustnik z imitiranim jantarom, 1 krasno žepno toaletno zrcalo, momentni fotograf, 1 fin zobotrebec iz štirih delov, 1 ženska broška (novost), 1 par duble zlatih manšet, gumbov „Ideal“ s patentno zapono, 1 čudovito lep album za podobe obsežajoč različne podobe najlepše na svetu, ki morajo zanimati vsakogar, 1 čudovito lep ženski vratni collar iz orientalskih belih nezdroljivih biserov, 20 finih dopisnih predmetov in še 610 različnih predmetov, ki so v hiši jako koristni, vse skupaj z uro, ki je sama vredna tega denarja, velja le K 3-75. Razpošilja po povzetju Eksportna trgovina „Louvre“

F. WINDISCH, Krakovo štev. M. 7. Za neugajaj če se vrne denar.

Čitajte v Vašo lastno korist!

V današnjih težavnih razmerah zamorete obogateti le s srečko! TURŠKA SREČKA je v to svrhu prva in najpriporočljivejša srečka,

ker ima šest žrebanj vsako leto	ker igra še dolgo vrsto let in obdrži
ker znašajo glavni dobitki vsako leto 400.000, 400.000, 400.000, 200.000, 200.000 in 200.000 zlatih frankov,	kupec po izplačilu kupnin trajno igralno pravico brez vsakega nadaljnega vplačevanja,
ker vsaka srečka mora zadeti najmanj 400 frankov,	ker znaša mesečni obrok samo 4 K 75 vinarjev, in
ker je tedaj zanjo izdan denar varno naložen kot v hranilnici,	ker zadobi kupec že po vplačilu prvega obroka izključno igralno pravico.

POZOR! Prihodnje žrebanje se vrši 1. februarja 1914!

1 turška srečka in srečka ital. rudečega križa z 10 žrebanji vsako leto na mesečne obroke po samo 6 K.

1 srbska državna srečka iz l. 1888. (glavni dobitki 100.000, 75.000 in 200.000 frankov) z 9 žrebanji vsako leto na mesečne obroke po samo K 5—.

Po žrebanjih izhajajo slovenska poročila o vzdignjenih številkah!

Natančnejša pojasnila pošlje vsakomur brezplačno

Češke industrijske banke glavno zastopstvo v Ljubljani, štev. 3.

Sprejmejo se provizijski zastopniki pod ugodnimi pogoji.

Čudovito zdravilo proti pljučnim boleznim!

Pisma bolnikov lekarnarju.

Nadporočnik Béla K... y piše: Pred dvema leti sem se prehladil pri nočni vaji, dobil sem pljučni katar, pozneje pljučno bolezen. Krčeviti kašelj in nočno potenje me je izredno slabilo in sem shujšal. Dobil sem dopust in jemal med tem mnogo zdravil, potoval sem tudi na jug, toda nič ni pomagalo, nazadnje sem popolnoma obupal. Tedaj sem čital v angleškem zdravniškem časopisu o slovečem pljučnem redilu Certosanu in si ga naročil. Rabil sem ga šest tednov po predpisu in sem čez dva meseca zopet živahen in krepak vojak. Pravijo mi, da izgledam zdrav kakor še nikdar in počutil se res nisem nikdar prej tako krepkega in srečnega.

Župnik R. B... l v K... m piše: Srčno Vas zahvaljujem, da ste mi poslali popis pljučnega redila Certosan. Nisem se mogel iznebiti dušilnega kašlja, ki me je mučil z astmatičnimi napadi. Poskusil sem vse, kar so mi nasvetovali zdravniki in bolniki, a ni nič pomagalo. Certosan me ni v nekaj tednih samo ozdravil, marveč me je tudi bistveno pokrepil in sem pridobil na teži. Čudovit je vpliv tega preparata, ki ima izvrsten okus. Blagoslovim iznajditelja! Priporočam zdravilo vsakomur, ki ima podobno bolezen.

Velika originalna steklenica Certosana velja 5 kron. Dobiva se v lekarnah. Če bi ga tam ne bilo dobiti, ga naročite v glavni zalogi: Lekarna Josef von Török, Budapešta, VI. Király-utca 12 e.

Zimski šport v Bohinju je odprt.

V Bohinjski Bistrici sankanje na sankališču Belvedere, drsališče v Danici, Smuški šport, šlitaža do jezera. Športni vlaki z znižanimi cenami na progi Trst-Gorica-Bohinjska Bistrica-Bled. Znižani športni vozni listki za nedelje in praznike za proge Ljubljana-Jesenice, Jesenice-Boh. Bistrica, Trst-Gorica-Jesenice pri Dež. zvez. za tujski promet v Ljubljani, Trstu in Gorici.

Oficijalna brzojavna vremenska poročila vsak dan pred nedeljo in praznikom v Ljubljani v Tourist-Office, v trgovini Magdić, Kleinmayr & Bamberg, F. M. Regorschek, v Kranju: na kolodvoru.

Podrobna pojasnila v Tourist-Office v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6.

Hoteli v Bohinjski Bistrici: Rodica, Markeš, Triglav, Pošta, Mencinger in Bevc. Več drugih gostiln.

Bufet na sankališču Belvedere.

(82)

Velika sankška in smuška tekma dne 8. februarja 1914!

ALFONZ BREZNIK

učitelj Glasbene Matice in edini zapriseženi strokovnjak c. kr. deželnega sodišča.

Ljubljana, Kongresni trg 15.

Največja in najposobnejša tvrdka vsega glasbenega orodja, strun in muzikalij na avstrijskem jugu.

Edina zaloga klavirjev:

Ehrbar, Bösendorfer, Hözl, Heitzman, Förster, Rud. Stelzhammer, Gebrüder Stingl, Laub, Gloss, Czapka in Hofmann na obroke od K 15— in 20— naprej.

Ljubljana, Mestni trg št. 8.

Klobuki se sprejemajo v popravilo.

Cene od K 2.20 naprej.

11 Slamniki od K 1.20 naprej.

2 K in več na dan

lahko zasluži doma v sobi **vsakdo**, kdor si naroči stroj za pletenje nogavic, rokavic, jopičev itd. Poduk, ki traja **le nekaj dni** je brezplačen. Za **trajni zaslužek** jamčim vsakemu naročniku.

Franc Kos, Ljubljana
Sodna ulica.

72

Čuvajte se peg! Vaše obličje

bo krasno, čisto in fino kakor alabaster. Pike, pege, izpuščaje, rdečico obličja in nosu, sive in rumene lise in vsak neprijeten nedostatek odstrani zagamčeno v 6 dneh „Vladica balsamin“. Steklenica K 2.50. Rationell bals. milo K 1.20. Učinek je opaziti že po enkratni rabi.

Neprijetne dlačice
z obličja in rok odstrani trajno in brez bolesti v 3 minutah edini zagamčeno neškodljivi „Sattygmo“. Steklenica K 2.50

Bujno polnost-krasno oprsje

doseže vsaka slabotna dama v treh tednih. Učinek zagamčen. Neštevilni zahvalni in priznalni dopisi zdravnikov in dam so na razpolago. Uspeh se vidi že v 6 dneh. Edino krepčilno in osvežujoče sredstvo. Cena 1 steklenice univerzalnega sredstva Et-Admille z navodilom 5 K. K temu posebni kremni izvleček „Vladico“. K 2.—.

Nikako izpadanje las, nikake luskin!

Poarine lasna mast
oživlja in krepi lasne korenine tako, da se lasje in brki krepijo in dobivajo krasno rast. Uspeh zagamčen. Lonček 4 K, manjši 2 K. Prodaja in razpošilja edino ord. kozmetični laboratorij

W. Havelka, Praga-Vršovice št. 752.

Tisoč in tisoč priznanj in zahval.
(Pozor na razna iz tujine priporočena slaba in draga sredstva.) Za uspeh naših izdelkov se jamči.

Krste

(Rakve)

lesene in kovinaste, okraski za krste, pregrinjala za mrtvaške odre, blazine, čipke, črevlje, oblačila, kakor tudi vse druge pogrebne potrebščine so najceneje pri Fr. Margolius, Beljak (Koroško). Iščem solidne zastopnike.

33

Trgovci, obrtniki!

Če rabite denar, ali če Vam plačilne težkoče ali eksekucije pretijo, obrnite se zaupno takoj na: „Bančna komisija“, Jesenice - Fužine - Gorenjsko. — Znamka.

Specialna modna in športna trgovina za gospode in dečke

Franca Jožefa
cesta št. 3.

J. KETTE, Ljubljana

Franca Jožefa
cesta št. 3.

Cilindre
klobuke
čepice
kravate
naramnice
žepne robce
rokavice
palice
dežnike
galoše
čevlje za dom
gamaše
usnjate in
suknene
ovratnike
manšete
srajce

bele in barvaste
spalne srajce
Trikot perilo
prof. dr. Jegrovo in drugo
nogavice
dokolenice
pletene
telovnike
odeje in plete
za potovanje
toaletne
potrebščine
itd.

31

Najpripravnejše darilo za god in druge prilike je vsekakor lepa po fotografiji povečana umetniško izdelana slika.

Cena slike v velikosti 30×40 cm, z robom (paspartujem) 50×62 cm za naše naročnike in člane njih rodbine 16 K, za nenaročnike 22 K. — Cena slike v velikosti 40×50 cm, z robom (paspartujem) 60×74 cm za naše naročnike in člane njih rodbine 20 K, za nenaročnike 26 K. — Fotografije se vrnejo nepoškodovane.

Plačilni pogoji: Pri naročilu je poslati s sliko vsaj 5 K are, ostanek potem po povzetju, ako se ne pošlje prej. Učitelji, uradniki i. dr. v v definitivni službi lahko plačujejo v mesečnih obrokih po 5 K.

Vsa naročila je nasloviti na upravništvo

„Slov. Ilustrovanega Tednika“ v Ljubljani.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Delniška glavnica 8.000.000 kron.

Stritarjeva ulica št. 2

Rezervni fond nad 800.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju in Gradežu.

(„Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.“)

8

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %.

Angleško skladišče oblek **O. BERNATOVIČ** Največja zaloga oblek

Ljubljana, Mestni trg šte. 5. :: Cene zelo nizke. :: Postrežba točna. — za dame in deklice. —

Vse vrste kuriva

mehka in trda bukova drva, cela in razsekana v kolobarjih.

Trboveljski kosovnik K 2-90 do 3-48 za 100 kg

Trboveljski kockovnik posebno primeren za kurjavo v štedilnikih K 2-76 do 3-40 za 100 kg.

— Velenjski — „Klara“ edino najboljše kusalonski briki, rivo za peči K 1-40 do 1-80 za 100 kosov prosto, postavljeno v hišo.

Trgovina z lesom

St. & C. Tauzher,

Telefon 152.

Dunajska cesta 47.

Pijte samo Tolstovrško slatino
ki se naroča v Tolstemvrhu p. Guštajn (Koroško.)

229

Stampilije

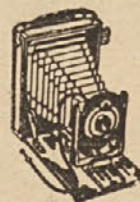
vseh vrst za urade, trgovce, društva itd.

ANTON ČERNE
graver in izdelovatelj kavčukovih stampilij

Ljubljana, Šelenburgova ul. 1.

Ceniki franko.

Fotografski aparati

iz lesa in kovine, strokovnjaško konstruirani, ne iz lepenke, kakršne ponujajo nestrokovnjaki: Cene s ploščami, papirjem, kemikalijami in učnim navodilom, poština posebe

Ročne kamere po K 1-60 in več
Aparati s stativom K 6-20 „ „
Sklopne kamere po K 9-70 „ „
in dražje do K 300—
v najboljši izvedbi, odlikovani z avstr. državno kolajno.

Priložnostna prodaja rabljenih aparatov in objektivov vseh znamk po najnižjih cenah. Ceniki prosto.

Elfr. Birnbaum, tovarna za kamere,
Hirschberg 164, Češko.

Učiteljska tiskarna

Ljubljana, Frančiškanska ulica 6

se priporoča slavnemu občinstvu za izvršitev vsakovrstnih tiskovin. Vsled najmodernejše uredbe izvršuje naročila najoskusnejše in v najkrajšem času. — V zalogi in razprodaji ima najnovejše izborne mladinske spise, kakor tudi vse šolske, županijske in druge tiskovine.

Litografija.
Notni stavek.
Cene najnižje.

Oglejte si konfekcijsko zalogo

v prvem nadstropju hiše Pred Škofijo št. 3 (zraven škofije) v podružnici tvrdke R. Miklauc

**Blago dunaj-
skega kroja.**

„Pri Škofu“.

**Cene stalne
: in nizke. :**

Fine in cenejše obleke, suknje, ranglane in pelerine za moške in dečke. Lepe vrhnje jopice, ranglane (plaeče) in vrhnja krila za ženske. — V trgovini najdete tudi veliko izbiro manufakturnega blaga, kakor blago za moške in ženske obleke, raz-

lično posteljno opravo, lepe rute, šerpe i. t. d. i. t. d.

Cenik na zahtevo po pošti brezplačno. :- Solidna postrežba!